



Saulėta, dieną 65°, naktį 50°.
Saulė teka 7:12, leidžiasi 5:58

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, spalio-October 24 d., 1974 m.

Kaina 15c

251

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

NAUJOS KANADOS IMIGRACIJOS TAISYKLĖS

PLANAVO NUŠAUTI HUSSEINĄ

RABATAS. — Maroke vyksta arabų valstybių užsienio reikalų ministrų konferencija. Maroko valdžia paskelbė, kad buvo išaiškintas sąmokslas prieš Jordano karalių Husseina. Į Rabatą iš anksto buvo atvykę 14 palestiniečių, kurie planavo Husseina nušauti, tačiau jie visi buvo suimti. Laikiniai iš Rabato į Casablancą buvo išvežti 53 Maroke įsikūrę palestiniečiai, kol pasibaigs arabų vadų konferencija. Pats karalius Husseinas atvyksta į Maroką su 120 sargybiniais, nes palestiniečiai bandė jį nužudyti jau 12 kartų.

Arabų ministrai iš klausė Palestinos išlaisvinimo organizacijos delegatą Kaddoumį reikalavimą, kad su Izraeliu nebūtų jokių dalinių derybų ar sutarčių. Jis pasmerkė Kissingerio "žingsnis po žingsnio" konflikto sprendimą ir reikalavo taikos konferencijos, kurioje vienu sykiu būtų išspręsti visi taikos ar karo klausimai.

Tik atvykęs į konferenciją nuo širdies smūgio mirė Irako ministras Taqa.

Olimpiada 1980 m. įvyks Maskvoje

VIENA. — Tarptautinis Olimpiados komitetas trečiadienį nubalsavo ruošti 1980 metų Olimpiadą Maskvoje. Atmesta buvo Los Angeles miesto kandidatūra, nors miesto meras Tom Bradley buvo nuvykęs į Austriją siūlyti savo miesto patarnavimą.

Sovietų Sąjunga jau daug metų stengėsi gauti progą suruosti Olimpiados vasaros žaidimus. Ir šį kartą sovietų atstovai įrodinėjo, kad dar niekad Olimpiada nebuvo duota suruosti komunistinei valstybei. Sovietų delegacija atsivežė į Austriją savo stadionų modelius, atsivežė knygą apie maskviečių charakterį, apie naujai planuojamas sporto sales, baseinus ir kitus reikalingus įrengimus.

Žiemos žaidynes ruošti komitetas pavedė Lake Placid, N. Y., miesteliui.

ATLANTA. — Georgijoj traukinyje įvyko mokyklų autobusų, žuvo 7 vaikai nuo 6 iki 12 metų amžiaus ir keliolika buvo sužeisti.

NEW YORKAS. — Penki paugliai Centriniam parke užpuolė grįžtantį iš mokyklos 16 metų Gilead Tekoah, Izraelio ambasadoriaus Jungtinės Tautos sūnų. Plėšikai parvėrė jaunui ant žemės, atėmė 28 dol., dokumentus ir pabėgo.

HELSINKIS. — Rytų Vokietijos premjeras Willi Stoph pradėjo Suomijoje pirmą oficialų vizitą.



Senas prezidento Fordo draugas ir neoficialus patarėjas Philip Buchen dabar tapo oficialiu Baltųjų Rūmų patarėju. Jis yra teisininkas, suorganizavęs Fordo perėjimą iš viceprezidento į prezidento pareigas.

IŠ VISO PASAULIO

PARYŽIUS. — Kanados premjeras Trudeau baigė vizitą Prancūzijoje. Pasitarimuose susitarta padidinti Kanados-Prancūzijos pramonės ir technikos bendradarbiavimą. Premjero Trudeau žmona Margaret, lankydama meno parodą Paryžiuje, apalpė ir nugriuvo ant grindų. Ji turėjo 15 min. ilsėtis, kol vėl prisijungė prie ją lydėjusių grupės.

CARACAS. — Venecuelos prezidentas Perez paskelbė spaudos konferencijoje, kad Venecuelos naftos pramonės ir geležies kelių bus suvalstybtintos iki šių metų galo. Anksčiau buvo planuota tai padaryti ateinančiais metais.

WASHINGTONAS. — Nelsonas Rockefelleris paskelbė, kad jis daugiau neatsisakys ir spaudos atstovų klausimus, kol baigsis po apkalusnėjimai kongrese. Per vieną dieną jį kreipėsi, prašydami įvairios informacijos, net septyni reporteriai, visi iš to paties laikraščio. Jam pasidarė fiziškai neįmanoma visiems patarnauti, pareiškė Rockefelleris.

SAIGONAS. — Kongresui perpus sumažinus Pietų Vietnamui duotą paramą, Pentagonas sumažino amerikiečių mechanikų skaičių P. Vienaime, kur jie prižiūrėjo karo lėktuvus. Iš 1,548 civilių, buvo atleista 1,272.

LONDONAS. — Bomba, sprogsi Londono klube, sužeidė tris asmenis, du sunkiai. Sprogimo vieta buvo 400 jardų nuo Armijos ir Laivyno klubo, kurį bomba sužalavo prieš 11 dienų. Spėjama, kad bombas padeda radikaliai airiai.

KAIRAS. — Egipto užsienio prekybos ministras Madbouli paskelbė, kad Egiptas ir Sovietų Sąjunga greit pasirašys plačią prekybos sutartį, kuri pradės veikti tik 1976 m. ir padės pagrindą Egipto penkmečio planui.

WASHINGTONAS. — Du vyrai ir dvi moterys įsiveržė į ABC televizijos patalpas, Howard K. Smith žinių programos metu ir ją sutrukdė, kalbėdami apie britų priespaudą šiaurinėje Airijoje.

OKLAHOMA CITY. — Oklahomos respublikonų komitetas suruošė pietus po 500 dol. už lėkštę prezidento Fordo atvykimo progą. Bilietus įsigijo tik 57 asmenys ir daug stalų buvo tuščių.

WASHINGTONAS. — Senatorius Muskie pasakė kalbą NBC televizijoje, kritikodamas prezidento Fordo metodų kovojant su infliacija. Tie Fordo planai daugiausia nukreipti į vidurinę Amerikos klasę, nieko neduoda tiems, kurie turi mažiausiai ir visai nepaliečia tų, kurie turi daugiausia, pasakė sen. Muskie.



Trijų Britanijos politinių partijų vadai po parlamento rinkimų. Kairėje darbo partijos vadas, laimėjęs rinkimus, Harold Wilson, viduryje neišrinktas liberalų vadas Jeremy Thorpe ir dešinėje konservatorių vadas Edward Heath. Nors Wilsonas rinkimus laimėjo, jis irgi nelinksmas, nes ekonominė krizė pastatė Britaniją į sunkią padėtį.

SUSLOVAS KALBĖJO TAŠKENTE

MASKVA. — Michailas Suslovas, Kremliaus politbiuro narys, pasakė kalbą Taškente minint Uzbekistano 50 metų sovietinės vergijos sukaktį. Jis džiaugėsi, kad ekonominiai sunkumai kapitalistiniuose kraštuose sustiprino vietines komunistų partijas. Jis džiaugėsi Graikijos ir Portugalijos "liaudies" pasiekimais, tačiau apgailestavo, kad Čilėje komunistai buvo nuversti. Suslovas pranašavo, kad kapitalistams bus ateityje dar sunkiau ir Vakarų komunizmo jėgos dar stiprės.

Suslovas savo kalboje pabrėžė Kiniją, kuri vis daugiau artėjanti prie reakcijos jėgų ir stumianti tas jėgas kietai laikytis prieš Sovietų Sąjungą, raginantį tas jėgas išlaikyti karinius blokus ir spartinti ginklų lenktynes.

Suslovas kritikavo ir kai kurių sovietinių respublikų vis pasireiškiančius nacionalinius jausmus, nors "mes jau seniai sunaikinome ekonomines ir socialpolitines nacionalizmo šaknis".

Kalbėtojas baigė kalbą viltimi, kad "pasaulio revoliucijos procesas neišvengiamas ir kad reakcijai nepavyks pasukti istorijos atgal".

ATENAI. — Buvęs Graikijos diktatorius Papadoulas ir jo trys artimi bendradarbiai buvo suimti iš išvežti į nedidelę salą Egėjų jūroje, kur jie bus laikomi iki jiems ruošiamo teismo.

ČIKAGA. — Warren Lebeck, Čikagos Prekybos Tarybos prezidentas, išvyko į Kiniją, pakviestas jos vyriausybės tartis apie javų prekybą.

SAIGONAS. — P. Vietnamo vyriausybė laiko suėmusi 14 studentų, dalyvavusių demonstracijose prieš prezidento Thieu vyriausybę. Kelios opozicijos grupės, jų tarpe Vietnamo katalikai ir budistai, sustiprino akciją prieš Thieu, reikalaujanti, kad jis pasitrauktų iš pareigų.



Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ron Nessen stipriai paneigė gandus, kad prezidentas Fordas ruošiasi atsikviesti Rockefellerio nominavimą į viceprezidento vietą.

Saugumo Taryba ir Pietų Afrika

NEW YORKAS. — Vakar JT Saugumo Taryba turėjo prastę Jungtinių Tautų taikos kariuomenės laikymą Sinajuje, kur ji stovi tarp Egipto ir Izraelio sutartų paliaubų linijų. Pastovieji tarybos penki nariai atskirai tarėsi, kaip tą kariuomenę finansuoti. Sovietai siūlė griežtai kontroliuoti kariuomenės išlaidas, prižiūrint jos veikimą Saugumo Tarybai. Amerika siūlė palikti tą kontrolę Asamblejai.

Amerika sumoka 29% taikos kariuomenės išlaidų, kurios per metus sudaro 83,6 mil. dol.

Saugumo Taryba antradienį iš klausė Pietų Afrikos negrų, vėdinto David Sibeko kalbos. Jis vėdino P. Afrikos premjerą John Vorsterį "škerdiku" ir reikalavo, kad Jungtinės Tautos imtųsi prieš rasistinę P. Afrikos režimą baudžiamųjų veiksmų. Šiuo metu Saugumo Tarybai pirmininkauja juodas Kamerono ambasadorius, todėl ir buvo leista kalbėti nelegalios P. Afrikos organizacijos atstovai.

Manoma, kad Britanija, Amerika ar Prancūzija vetuos nutarimą, jei toks būtų, išmesti P. Afriką iš JT narių tarpo.

Maskvoje gauda žmogžudį

MASKVA. — Sovietų sostinėje pasklido gandas, kad iš traukinio, vežant iš vieno kalėjimo į kitą, pabėgo grupė psichopatų žmogžudžių. Maskvos milicija šią žinią paneigė, tačiau paskelbė ieškanti jauno, šviesiai plaukais vyro, kuris nužudė moterį. Milicija atsisakė komentuoti žinią, kad Maskvoje per paskutines dienas žuvo septynios moterys, visos subadytos peiliu.

KUWAITAS. — Užsidegus naftos vamzdžių linijai žuvo 9 asmenys, jų tarpe vienas amerikietis ir vienas britas naftos specialistas. Daug žmonių sužeista.

Byla Graikijos diktatoriams

ATENAI. — Nauja civilinė Graikijos vyriausybė, perėmusi valdžią iš karinės diktatūros, nepaliks buvusių diktatorių be bausmių. Valstybės prokuroras Constantine Fafoutis apkaltino buvusį pulkininką ir diktatorių George Papadoulas ir kitus valdžios narius žiauriu studentų demonstracijų išardymu, kurio metu žuvo mažiausiai 18 žmonių.

Be Papadoulas apkaltinti dar: buvęs karinės policijos vadas gen. Dimitrios Ioanidas, buvęs saugumo viršininkas Michael Roufogalis, buvęs policijos vadas Dimitrios Zagorianakos ir kiti buvę policijos ar kariuomenės karininkai. Prokuroras, be 18 riaušėse žuvusių studentų, mini kaltinime dar 40 žuvusių asmenų, kurių kūnai buvo pagrobti ir slapta užkasti, niekad nepripažinus, kad tie žmonės žuvo, juos paskelbus tik "dingusiais be žinios".

Nauja valdžia Pakistane

KARACHI. — Pakistano vyriausybėje premjeras Bhutto padarė reikšmingų pakeitimų. Atleistas finansų ministras dr. Mubashir Hasan, jo vieton paskirtas buvęs darbo ministras. Iš viso vyriausybėje yra keturi nauji ministrai. Pats premjeras pasiėmė užsienio reikalų ir gynybos ministerijas. Komunikacijų ministeriu paskirtas premjero pusbrolis Mumtaz Ali Bhutto.

Henry Kissingeris atvyko į Maskvą

MASKVA. — Valstybės sekretorius Kissingeris vakar atvyko į Maskvą, prieš tai sustojęs Danijoje, kur susitiko su danų premjeru. Kissingeris Maskvoje aptars prezidento Fordo ir Brežnevo susipažinimo susitikimą. Bus kalbama apie atominių ginklų kontrolę. H. Kissingeris klausins sovietų pareigūnus apie JAV žvalgybos pastebėtą naujų raketų lizdų statybą Rusijoje ir apie kilnojamą radarą stotis.

Iš Maskvos sekretorius Kissingeris sekmdienį vyks į Indiją, Pakistaną, Iraną, Turkiją ir kitas kelias šalis, o lapkričio 5 d. dalyvaus Romoje šaukiamoje Maisto konferencijoje.

KANADA SUSIRŪPINO PADIDĖJUSIA SPALVOTŲ RASIŲ IMIGRACIJA

OTTAWA. — Kanados vyriausybė nutarė suvaržyti imigraciją į Kanadą. Ateinančiais metais bus priimtas naujas imigracijos įstatymas, o iki to laiko bus leidžiami tik tokie, kurie jau turės parūpinatą darbą arba kurių profesija bus Kanadai reikalinga. Imigracijos ministeris Robert Andras, paskelbęs parlamentui apie suvaržymus, spėjo, kad naujos taisyklės numuš naujų imigrantų skaičių nuo spėjamo 260,000 iki 200,000 per ateinančius metus.

Sovietų valdžia laužo pažadus

MASKVA. — Sovietų žydų šaltiniai tvirtina, kad žydų gyvenimas nepasikeitė po pažadų jų emigracijos palengvinimo. Vienas iš trijų badaujančių žydų pasiskundė, kad jam buvo nutrauktas telefonas, o fiziko Voronelio žmona pranešė vakariečiams korespondentams, kad milicija pašaukė jos vyrą į teismą, kur jis kaltinamas "parazitizmu". Jis buvo išmestas iš darbo, kai pareiškė norą išvažiuoti iš Sovietų Sąjungos.

Sovietų pareigūnai toliau persekioja norinčius išvažiuoti, nors sekretorius Kissingeris senatoriui Jacksonui ir garantavo, kad Kremliaus vadai persekiojimus nutrauks.

Du modernaus meno dailininkai, kurie dalyvavo parodoje lauke, sužinojo, kad jie išmetami iš buto. Keliolika milicininkų ir saugumiečių įsilaupė į jų butą ir, kraustydami baldus, padarė žalos knygoms, paveikslams.

Mozambikoje žuvo 49 žmonės

LOURENCO MARQUES. — Mozambikoje susimušė baltas portugalų kareivis su juodu. Iš to kilo susišaudymas ir visa naktį trukusios negrų riaušės kolonijos sistonėje, kur žuvo 49 žmonės, jų tarpe 33 baltieji. Išdaudyta daug langų, sudeginti keli pastatai, ligoninės pilnos sužeistų.

Tvarką atstatė bendromis jėgomis balti Portugalijos kareiviai ir juodi Frelimo kariai. Daugiausia nuostolių padarė sistonės "geto" gyventojai, kurie po susišaudymo išėjo mušt baltųjų. Venas baltas katalikų kunigas, 64 m. misijonierius, buvo lazdomis užmuštas.



Richard Moore, buvęs Baltųjų Rūmų patarėjas, laukia šaukimo į Watergate teismą. Jis irgi esąs įveltas į Watergate aferą.

Kiekvienam imigrantui taikoma 100 taškų sistema. Taškai skiriami imigracijos valdininkų už anglų ar prancūzų kalbos mokėjimą, už mokslo lygį, už amžius ar profesiją, už turėjimą Kanadoje giminių. Imigrantas leidžiamas, jei jis surenka bent 50 taškų. Dabar bus numatoma 10 taškų, jei imigrantas neturės tvirtą darbo pasiūlymą arba neturės Kanadai reikalingų sugebėjimų.

Prieš 10 metų Kanados naujų ateivių tarpe 75% sudarė europiečiai, o dabar jų nuosimtis yra tik 45%. Kanadiečiai bijo ne tik nedarbo, tačiau nenori importuoti rasinių problemų. Nuo 1970 metų imigrantų skaičius iš Azijos, Afrikos ir Vakarų Indijos pakilo iš 19,042 iki 70,781. Šiais metais per 6 mėnesius į Kanadą įvažiuo 38,828 spalvotų rasinių asmenų. Jie dažniausiai neturi jokių specialybių ir sudaro sunkumų parūpinti jiems darbą. Iš Karibų jūros salų imigrantų skaičius pakilo nuo 4,000 pirmame 1972 metų pusmetyje iki 11,000 šiais metais. Iš Afrikos imigrantų skaičius padidėjo net 230%, iš Azijos — 177%.

Kanados vyriausybė visada pasirodusi priimti pabėgėlius, persekiojamus, pasakė imigracijos ministras. Jiems netaikomos taškų sistemos taisyklės, tačiau dabar, kada nedarbo klausimas vis atštrėja, trūksta butų ir socialinių patarnavimų įstaigų yra apgultas, ypatingai trijuose miestuose: Toronte, Montrealyje ir Vancouveryje, tenka peržiūrėti imigracijos taisykles.

Dideja kritika premjerui Tanakai

TOKIJO. — Užsienio korespondentų klube Japonijoje premjeras Tanaka buvo klausinėjamas apie vadinamą "Tanakos Watergate". Praėjusią savaitę vienas japonų žurnalistų atidengė, kad premjeras Tanaka išleido apie 10 mil. dol., kol įsigalėjo savo politinėje liberalų partijoje. Jis ir parlamente būdamas toliau vedė savo statybos būdus, paslėpęs juos tarp savo giminių ir artimų draugų, kad jam nereikėtų mokėti pajamų mokesčių.

Tanaka Japonijoje vis daugiau kritikuojamas dėl leidimo Amerikos karo laivams įplaukti į japonų uostus su atominiais ginklais. Tanaka pareiškė, kad prezidento Fordo vizito Japonijoje niekas nesutrukdys ir daugumas japonų jį mielai ir svečiai sutiks.

VILLANOVA. — Turtlinga netekėjusi Rachel Fittler, Nelsono Rockefellerio žmonos teta, nutarė susituokti su 29 metų Valijos angliakasio sūnumi Michael Roger Wilson. Ji sakosi turinti 61 metus, tačiau reporteriai išaiškino, kad ji jau 77 m. Wilsonas paneigė, kad jis tuokiasi dėl pinigų.

NEKROMANIJA

Buvusio Kriminalinės Policijos tarnautojo atsiminimai

Tarnaujant šiaulių Kriminalinėje Policijoje mūsų skyriaus vedėjas Juozas Drelingas man papasakojo, kad 1921 metais jam einant Kauno Kriminalinės Policijos vedėjo pareigas, Kaune buvo sulaukymas vienas psichiniai nesveikas pilietis, kuris sužinojęs, kad Kauno R. Katalikų kapinėse buvo palaidota mirusi jauna mergina arba moteris, jis jos kapą nakties metu atkasdavo ir jos lavoną išėmęs turėdavo lytinį patraukimą. Išsiaiškinti kas tuos nusikaltimus daro, kai nurodavo kokią jauna moteris, į kapus buvo nakties metu pasiųsti keli krim. policijos valdininkai, kurie pasikeisdami dabojo, ar kas nors ateis į kapus iškasti lavoną. Po kelių dienų apie 12 valandą nakties du valdininkai būdami sargyboje pastebėjo, kad į kapus kastuvu nešinas atėjo nezinomas asmuo, ir pradėjo atkasinti tą dieną palaidotos jaunos mergaitės kapą. Tą asmenį valdininkai sulaukė ir pristatė į Kriminalinės Policijos raštinę.

Teismo sprendimu, jis buvo patalpintas į Kalvarijos Psichiatrinę ligoninę, kurioje ir užbaigė savo gyvenimą.

Prieš keletą metų Vokietijoje buvo daryti panašūs nusikaltimai, apie kuriuos noriu papasakoti.

1. 1971 metais, balandžio mėnesio 14 dieną, šiaurės Vokietijoje, Hamburgo miesto kapinėse esančioje koplyčioje karstę gulėjo pašarvotas 12 metų amžiaus mergaitės, Kaethės Bauer

lavonas. Ji buvo pravažiuojančio automobilio užmušta, kai ji grįždama iš mokyklos namo norėjo pereiti skersai gatvę. Koplyčioje buvo ne jos vienos lavonas, nes Hamburgo miestas turi apie milijoną gyventojų, todėl kasdien į koplyčią buvo atgabenama laidojimui po keletą dešimčių mirusių žmonių lavonų. Koplyčia buvo neužrakinta ir niekas jos nesaugojo, nes prižiūrėtojas jau buvo išėjęs iš savo namų.

Sekantį rytą koplyčios prižiūrėtojas Froelich atėjęs į koplyčią labai nustebė, nes mergaitės Bauer lavoną rado visai nuogą sėdintį karstę. Rūbai, kuriais jis buvo aprengtas, buvo nuo jos nuplėšyti ir pamesti ant žemės. Nors koplyčios prižiūrėtojas Froelich nebuvo bailys ir prie lavonų buvo pripratęs, tačiau labai nusigando, nes nežinojo ar ji prisikėlė iš numirusių, ar koks piktadarys keršto sumetimais ją nurenę nuogą ir karstę pasodinęs.

Apie įvykį pranešė policijai. Krem. policijos valdininkai su gydytoju padarė Bauer lavono apžiūrėjimą rado, kad jos kairiosios rankos riešas buvo aštrių peiliu perplautas ir kad jos lyties organai ištepti krauju. Apžiūrint koplyčią prie karsto buvo rastas paliktas nudegusios žvakės galas. Buvo aišku, kad nežinomas piktadarys nakties metu atėjęs į koplyčią ir atidavęs mirusios karstą išniekino jos lavoną. Kas tai padarė, policijai išsiaiškinti nepavyko.

2. Tais pačiais metais, balandžio mėnesio 17 dieną, Bisselmarko kaime, kuris yra apie 40 kilometrų atstumu nuo Hamburgo miesto, kapų koplyčios sargas ryto metu atėjęs į koplyčią buvo labai nustebintas radęs vienos pašarvotos apie 40 metų amžiaus moters lavoną visai nuogą sėdintį karstę. Apie įvykį pranešė policijai. Policija su gydytoju apžiūrėjus lavoną rado, kad akių vokai yra atidaryti ir degtukais paremti, kad neuždarytų. Jokio smurto žymių nerasta. Kas tai padarė, policijai išsiaiškinti nepavyko.

3. Tais pat metais, gegužės mėnesio 3 dieną, Luteronų pastorius Harold Segen ryto metu atvykęs į bažnyčią atlaikyti gedulingas pamaldas už mirusią, 32 metų amžiaus, Getrudą Frankę, labai nustebė, nes rado jos karstą atidarytą ir mirusią Frankę į krūtine išmeigtą 8 inčų ilgumo peilį. Policija su gydytoju apžiūrint Frankės lavoną, jokių kitų smurto žymių nerasta. Lavono rūbai nebuvo pašalinti. Bažnyčia buvo neužrakinta. Liko neišsiaiškinta, kas tai padarė.

4. To paties gegužės 31 dieną, Mrs. Marion Steiger, apie 7 valandą eidama į darbą užuko į Muelen miestelio kapus padėti ant neseniai mirusios jos motinos kapo gėlių. Padėjusi gėles, pamatė, kad netoli jos motinos kapo yra iškasta duobė ir, kad ties duobėje sėdi be galvos koks tai vyras. Pamačiusi tai ji labai išsigando ir šaukdama "O mein Gott" (O mano Dieve) išbėgo iš kapų. Pranešė policijai. Į radinio vietą atvykę krim. policijos valdininkai su gydytoju padarė lavono apžiūrėjimą nustatė, kad nežinomas piktadarys atkasęs neseniai mirusio automobilio kapą, kurio viršūje sėdintis vyras, į kokiąs dvi tas ir baidyklės netikėjo. Taip pat netikėjo, kad numirėliai prisikeltų iš mirusių. Tačiau pamatęs nuogą mergaitę besėdintį ant duobės kranto taip išsigando, kad leidosi bėgti iš kapų kiek tik kojos išneša. Pamatęs automobilį pravažiuojantį policininką, ji sustabdė jam papasakojo, kad kapuose ant duobės kranto sėdi visai nuoga mergaitė, kuri tur būt, prisikėlė iš numirusių. Policininkas žinojo, kad Vokietijoje siaučia koks tai pamišęs žmogus, kuris iš kapų iškasa palaidotas jaunas mergaites ir išniekina jų lavonus. Tai pamatęs ant duobės kranto sėdintį Steffi Weicher lavoną, kurį dieną prieš tai, kartu su savo tėvu buvo palaidotas į vieną duobę, suprato, kad tai bus to paties pamišėlio darbas. Pailkęs Weberį stovėti sargyboje, pats nuvažiavo apie įvykį pranešti savo viršininkui. Greit į kapus atvyko krim. policijos tarnautojai su gydytoju ir apžiūrėję Steffi Weicher lavoną rado, kad jai kairioje krutinės pusėje yra peiliu padaryta gana gili žaizda. Jos lūpos buvo išteptos krauju, iš ko matėsi, kad susikruvinęs piktadarys ją bučiavo. Gydytojas pareiškė, kad piktadarys mergaitės lavoną išniekinti negalėjo, nes buvo sustingęs.

tė, kad nežinomas piktadarys atkasęs neseniai mirusio automobilio kapą, kurio viršūje sėdintis vyras, į kokiąs dvi tas ir baidyklės netikėjo. Taip pat netikėjo, kad numirėliai prisikeltų iš mirusių. Tačiau pamatęs nuogą mergaitę besėdintį ant duobės kranto taip išsigando, kad leidosi bėgti iš kapų kiek tik kojos išneša. Pamatęs automobilį pravažiuojantį policininką, ji sustabdė jam papasakojo, kad kapuose ant duobės kranto sėdi visai nuoga mergaitė, kuri tur būt, prisikėlė iš numirusių. Policininkas žinojo, kad Vokietijoje siaučia koks tai pamišęs žmogus, kuris iš kapų iškasa palaidotas jaunas mergaites ir išniekina jų lavonus. Tai pamatęs ant duobės kranto sėdintį Steffi Weicher lavoną, kurį dieną prieš tai, kartu su savo tėvu buvo palaidotas į vieną duobę, suprato, kad tai bus to paties pamišėlio darbas. Pailkęs Weberį stovėti sargyboje, pats nuvažiavo apie įvykį pranešti savo viršininkui. Greit į kapus atvyko krim. policijos tarnautojai su gydytoju ir apžiūrėję Steffi Weicher lavoną rado, kad jai kairioje krutinės pusėje yra peiliu padaryta gana gili žaizda. Jos lūpos buvo išteptos krauju, iš ko matėsi, kad susikruvinęs piktadarys ją bučiavo. Gydytojas pareiškė, kad piktadarys mergaitės lavoną išniekinti negalėjo, nes buvo sustingęs.

5. Tais pat metais, lapkričio mėnesio 6 dieną, Niurnbergo miesto kapuose, vienoje duobėje buvo palaidota 15 metų amžiaus mergaitė Steffi Weicher ir jos tėvas, abudu žuvę automobilio nelaimėje. Apie šį įvykį buvo plačiai aprašyta vietinėje spaudoje. Sekantį rytą į kapus atėjęs pilietis Horst Weber norėjo aplankyti prieš kurį laiką mirusio savo gimnazičio kapą. Beeidamas per kapus jis pamatė, kad ant vienos duobės kranto sėdi visai nuoga mergaitė. Ji sėdėjo pasilenkusi į priešakį ir jos rankos buvo padėtos ant kelių. Kojos buvo plačiai išplėtos. Jos veidas buvo labai sužalotas, bet akys buvo plačiai atidarytos. Atrodė, kad ji yra gyva ir išsisi atsisėdusi ant duobės kranto.

Horst Weber buvo gerai išauklėtas jaunas vyras, į kokiąs dvi tas ir baidyklės netikėjo. Taip pat netikėjo, kad numirėliai prisikeltų iš mirusių. Tačiau pamatęs nuogą mergaitę besėdintį ant duobės kranto taip išsigando, kad leidosi bėgti iš kapų kiek tik kojos išneša. Pamatęs automobilį pravažiuojantį policininką, ji sustabdė jam papasakojo, kad kapuose ant duobės kranto sėdi visai nuoga mergaitė, kuri tur būt, prisikėlė iš numirusių. Policininkas žinojo, kad Vokietijoje siaučia koks tai pamišęs žmogus, kuris iš kapų iškasa palaidotas jaunas mergaites ir išniekina jų lavonus. Tai pamatęs ant duobės kranto sėdintį Steffi Weicher lavoną, kurį dieną prieš tai, kartu su savo tėvu buvo palaidotas į vieną duobę, suprato, kad tai bus to paties pamišėlio darbas. Pailkęs Weberį stovėti sargyboje, pats nuvažiavo apie įvykį pranešti savo viršininkui. Greit į kapus atvyko krim. policijos tarnautojai su gydytoju ir apžiūrėję Steffi Weicher lavoną rado, kad jai kairioje krutinės pusėje yra peiliu padaryta gana gili žaizda. Jos lūpos buvo išteptos krauju, iš ko matėsi, kad susikruvinęs piktadarys ją bučiavo. Gydytojas pareiškė, kad piktadarys mergaitės lavoną išniekinti negalėjo, nes buvo sustingęs.

Detroito naujienos

— Spalio 20 d. šv. Antano parapijos gegužinė po stogu Lietuvių namuose praėjo su pasisekimu. Atsilankė parapijiečių ir neparapijiečių, kurie užpildė abidvi sales. Prie laimėjimų stalų publika veržėsi ir bandė savo laimę, o prie maisto stovėjo eilės. Išpirkto visą maistą.

— Štai laimėtojai: Albino Gri-gaičio tapytą paveikslą laimėjo Juozas Šimkus, Antaninos Jony-nienės raguolį laimėjo Stefanija Juškie. Piknikaujancius links-mino nuotaikinga plokštelių muziką. (Tai savotiškas susibūri-mas su pašnekėjais. Taip, kaip kam poilsis ir malonumai, bet buvo ir pasiaukavusių, kurie triu-so — dirbo virtuvėje ir prie ki-tų darbų. Vyriausia šeimininkė Zofija Drižienė su būriu tarkin-kių: Stasė Vičienė, Ona Ka-šelinė, Pranciška Televičienė, Elena Marčiukaitienė, Ona Kiš-kienė, p. Šulcienė, Stasė Urbo-



Spalio 13 d. spaudos draudimo 70 metų sukakties minėjimo akademijos metu, Lietuvių namuose paskaitininkė prof. Aldona Augustinavičienė iš Clevelando.

kailienė ir Stepas Lungys. Bažnyčios komitetas visiems tarkininkams reiškia padėką.

— Lietuvių kambariui Wayne State universitete įruošti aukavo: Linas ir Dalia Stoniai 100 dol., Elena ir Antanas Rašytiniai 50 dol., Bronius Burba 50 dol., Stepas Misiūnas iš Čikagos 10 dol., St. Butkaus šaulių kp. 100 dol., Jadvyga Matiuška 10 dol., Ona ir Jurgis Rekašiai 10 dol., Juozas Briedis 50 dol., Jadvyga ir Juozas Černiauskai 100 dol. Komitetas visiems au-

kotojams nuoširdžiai dėkoja. Kambariui įrengti reikalinga suma artį 20,000 jau artinasi prie pabaigos. Jei kas norėtų, kad jūsų vardas būtų įrašytas Wayne State universitete, dabar jau laikas savo auką įteikti.

— Už išparduotus dėvėtus rūbus gautas pelnas 262 dol. paskirtas Wayne State u-to fondui.

— Lapkričio 23 d. Kultūriniam Centre įvyks, dabar jau žiburio, kartu ir Aušros mokyklų 25 metų veiklos minėjimo su-kaktis. Programą atliks Cleve-lando vyrų oktetas su soliste Irena Grigaliūnaite. Ruošia LB žiburio mokyklos Tėvų komite-tas.

— Į Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės 20 metų sukakties pa-minėjimą spalio 27 d. Čikagoje, iš Detroito vyksta: šaulių Są-jungos pirmininkas Vincas Ta-mošiusas, vicepirm. Alfa Šukys su žmona, Jonas Svoba su žmo-na, Vladas Mingėla su žmona, Antanas Grinius, Dirvos kores-pondentas žurn., Kazys Sragaus-kas fotografas, Juozas Lescins-kas St. Butkaus kp. pirm., Leo-nas Sulcas su žmona, Juozas Augaitis, Stefa Kaunelienė Tri-mito redakt.

— Šv. Antano parapijos rin-kinų komisiją sudarė: Vacys Urbonas, Stasė Bitlerienė ir Vy-tautas Čižauskas.

A. Sukasakas

"NAUJIFŅOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAU 3 LK 6101015

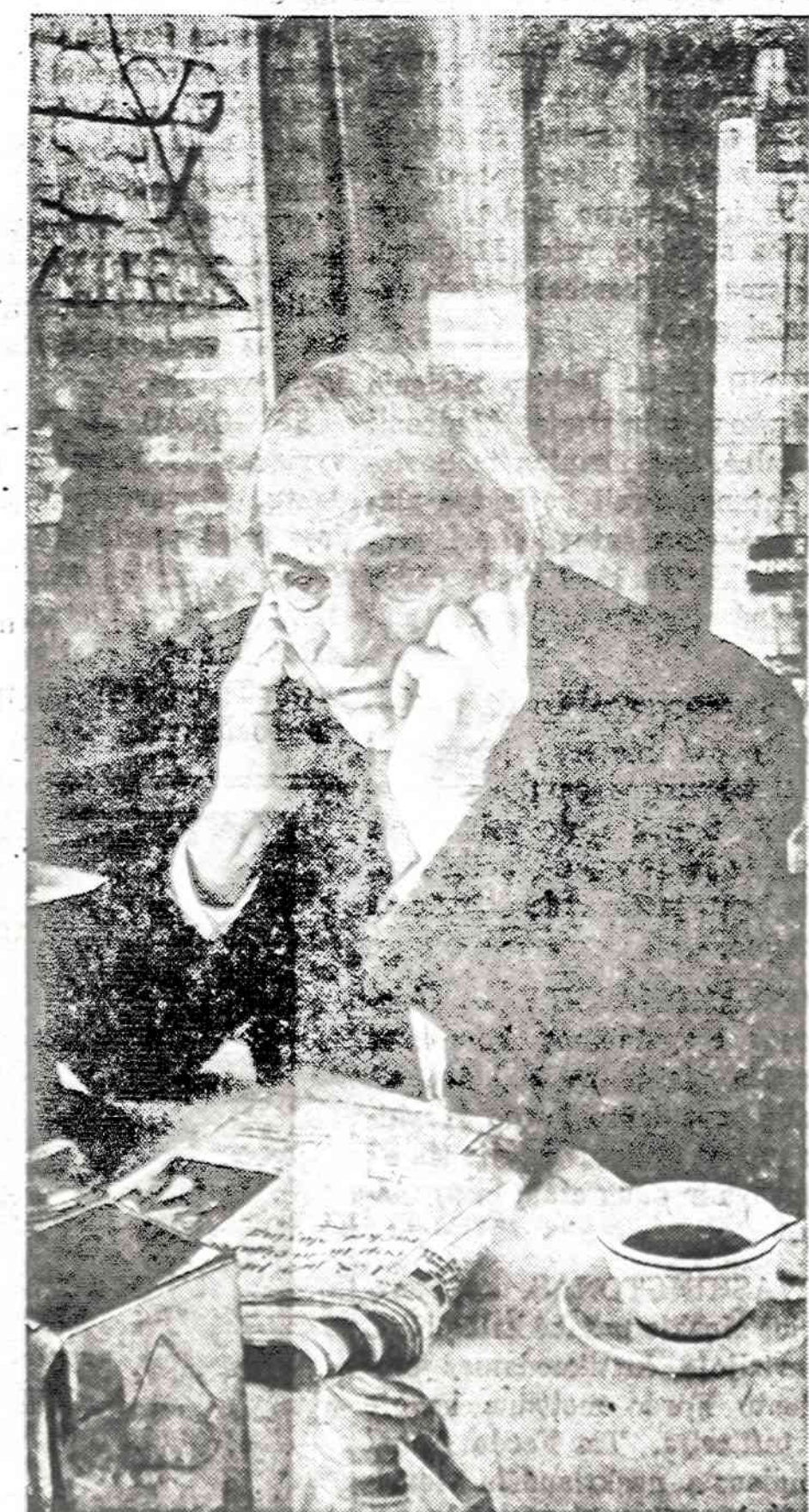
LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiek-ko žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadinimą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu: — NAUJIFŅOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

(Bus daugiau)

Why should you join the Payroll Savings Plan now? Maybe you'll find out later.



The future can be too late for saving. So if you want security, you'd better start today.

The Payroll Savings Plan makes it easy. Because an amount you choose is automatically set aside from each paycheck to buy U.S. Savings Bonds. That way, your savings build year after year.

So start today. Because tomorrow, today will be yesterday.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4.5% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

30 Day Free Trial Offer

Your money completely refunded, if you are not satisfied. Try the Chiropractic® mattress in your own home ... sleep on it ... you'll feel the difference!

EASY TERMS

Here are 6 reasons why Chiropractic® is your best bedding buy!

1. 24 Side Supports
2. Heavy gauge inner-spring unit
3. Edge to Edge Firmness
4. Airlet Border
5. Steriguard Treated
6. Quality matching boxspring

The proof of Chiropractic's superiority is in the sleeping. That's why we'd like you to try it in your own home for 30 days. Feel how wonderfully comfortable it is... how rested you'll feel in the morning. Chiropractic... the most comfortable investment you'll ever make.

Made with patented Springwell® MATTRESS CONSTRUCTION

COLUMBIA MATTRESS CO.

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

Rospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIFŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

DR. ŠIMAITIS IPAREIGOTAS PARUOSTI NAUJĄ STATUTĄ

Praeitą penktadienį sušauk-
tame JAV Lietuvių Bendruo-
menės tarybos posėdyje, pada-
rius Dr. Zenonui Danilevičiui
pareiškimą ir išrinkus septynių
žmonių tarybos prezidiumą,
aptartas centro valdybos pir-
mininko klausimas. Dr. Dani-
levičius pasiūlė Andrių Juške-
vičiui naujai pertvarkytos Bend-
ruomenės centro valdybos pir-
mininko pareigoms. Bendruo-
menės tarybos pirmininkas
pareiškė, kad jis pažįstas p.
Juškevičiui, kaip pareigingą ir
gerą lietuvi. Juškevičius labai
gerai vadovavęs kitoms organi-
zacijoms, ji sugebės vadovau-
ti ir Bendruomenės centro val-
dybai. Dabartinis metu Juške-
vičius yra LB Cicero apylinkės
pirmininkas ir Vidurio Vakarų
apygardos pirmininkas.

A. Juškevičius padėkojo už
pastipikėjimą, bet jam būtų ge-
riau, jeigu kas kitas sutiktų
eiti valdybos pirmininko parei-
gas. Jis pareiškė, kad jis jau
ir dabar perkrautas darbu. Šiuo
reikalu pasisakė visa eilė žmo-
nių. Visi prašė Juškevičiui su-
tikti eiti centro valdybos pirmi-
ninko pareigas. Galų gale su-
sirininko spaudžiamas, Juške-

vičius sutiko kandidatuoti. Dr.
Danilevičius pravedė balsavi-
mą. Juškevičius buvo išrinktas
vienbalsiai.

Tuoju pat buvo iškeltas
centro valdybos skaičius ir są-
statai. D. Danilevičius parei-
škė, kad JAV LB valdyboje turi
būti visų srovių atstovai, kad
Bendruomenėje būtų atstovau-
jama visa Amerikos lietuvių
visuomenė. Jis patarė nenusta-
tyti valdybos narių skaičius ir
nestatytį kandidatų, bet leisti
pačiam pirmininkui šį klausimą
aptarti ir sekančiam tary-
bos susirinkimui pasiūlyti ne
tik skaičių, bet ir asmenis, su
kuriais pirmininkui teks dirb-
ti.

Naujam pirmininkui buvo
priminta, kad darbo bus daug.
Teks susižinoti su visais veiks-
niais Bendruomenės veikėjais
ir pasiūlyti jiems padėti pasta-
tyti Bendruomenę ant teisinio
pagrindo, kad nereikėtų rinkti
minį įstatymą kaitalioji prieš
kiekvienus rinkimus, kaip tai
frontininkai darė.

Tarybos narys Tauginas pa-
klaušė, kaip Juškevičius pa-
jėgs atlikti visas pareigas, ku-
rias jis dabar eina. Juk jis yra



Kennedy Erdvės Centro pajūryje biologai paleidžia iš kiaušinių išriedėjusius vėžiūkus. Pate-
bėta, kad vėžiū padėri smėlyje kiaušiniai beveik visi būna sunaikinami įvairių plėšrių paukščių
ir žvėrių. Erdvės centro pajūryje tokių plėšrių mažiau ir vėžiai gali tikėtis sulaukti garbingo
amžiaus. Jie išauga iki 400 svary.

Cicero apylinkės, Vidurio Va-
karų Apygardos ir kitų orga-
nizacijų pirmininkas. Juškevi-
čius paaikšino, kad tuo tarpu
jis bandys tas pareigas sude-
rinti. Kai kurios derinasi ir
vienos papildo kitas. Jis žino,
kad yra daug darbo, bet jis taip
pat žino, kad šias pareigas rei-
kia atlikti. Nuo kai kurių pa-
reigų, kaip einamųjų pareigų ka-
rių veteranų organizacijose,
jam teks atsistakinti, bet Bend-
ruomenės pareigas jis bandys
atlikti.

Dienotvarkėje sekantis klau-
simas buvo komisijos sudary-
mas deklaracijai paruošti. Tuo
klausimu pirmiausia pasisakė
Dr. Danilevičius. Jis pareiškė
įsitikinimą, kad viena dekla-
racija jau buvo padaryta. Ten
buvo išdėstyti patys svarbiau-
sieji buvusios Bendruomenės
negalavimai ir didelė Bendruo-
menės narių noras Bendruo-
menę grąžinti vėl į pradinės
vėžes, kurioms Bendruomenė
Amerikoje ir buvo sudaryta.
Dar viena deklaracija nesuda-
ryta tik dėl didelio įspūžio.

Dr. Šimaitis pareiškė, kad
reikia sudaryti komisiją Bend-
ruomenės statutui paruošti.
Buvę Bendruomenės vadai sau-
valiavo todėl, kad iki šio meto
ši didelė organizacija neturėjo
tinkamo statuto, kuris būtų
kiekvienam nariui arba grupei.
Buvusį statutą frontininkai kai-
taliojo tada ir taip, kada ir
kaip jiems patogiau. Orga-
nizacijos statusas turėtų tiktį
visiems, o ne vienai grupei.
Statutą turėtų keisti organiza-
cijos visuotinis susirinkimas,
o ne valdybų išbrovę front-
ninkai.

Dauguma pritarė minčiai,
kad reikia paruošti ne naują
deklaraciją, bet statuto projek-
tą. Komisijon pasiūlyti Dr. Vla-
das Šimaitis, Dr. Kazys Sidlaus-
kas, pulk. Jonas Švedas, inž.
Domas Adomaitis ir M. Prane-
vičius. Jeigu būtų reikalo, tai
Dr. Šimaitis galėtų tartis su ki-
tais teisininkais ir kooptuoti
juos į komisiją. Naujo statuto
projektas turi būti paruoštas
dviejų mėnesių laikotarpyje.
Ir patiktas JAV LB tarybai.

Klausimų ir sumanymų lai-
kotarpiu buvo eškelti keli gyvi
ir svarbūs organizacinio pobū-

DR. K. PAUTIENIS

Clevelando šaulių padėkos pobūvis

Š. m. spalio 13 d. Clevelando
Kar. A. Juozapavičiaus šaulių
kuopa Lietuvių Namuose, Gin-
taro kavinėje suruošė vaišes.
Vaišių tikslas buvo pagerbti nu-
sipelnusius aktyvius šaulių kuo-
pos narius. Pagal LŠST statu-
tą, nusipelnusieji šauliai apdo-
vaujami šaulių medaliais, o už
didelius nuopelnus šaulių veik-
lai, apdovanojami ir šaulių
žvaigždės ordinais.

Kad šaulių medalių reikšmę
padidinus, nereiktų jų už ma-
žesnius darbus davinėti, dėl to
Clevelando šaulių kuopa nutarė
už aktyvių šaulių darbą pirmą
apdovanoti meniškais padėkos
pažymėjimais. Padėkos pažy-
mėjimus su tautiniais raštais
pagamino menininkas Lelys, už
ką vaišių metu jam buvo pareik-
šta padėka.

Kuopos pirmininkas, pradėda-
mas pobūvį, kuriame buvo ir sve-
čių, paaikšino šaulių veiklos
reikšmę ir šaulių pasiūventimą
dirbti šauliams, lietuvių bei ir pa-
vergtos tėvynės vadavimo darbą.
Pirmininkas pakvietė visus ge-
ros valios lietuvius įstoti į šau-
lių organizaciją. Įstojimas į šau-
lių sąjungą yra laukiamas, nes
šaulius gali įstoti kiekvienas
lietuvis-vė be jokių suvaržymų
ir neatsižvelgiant į jo politinius
ar religinius įsitikinimus.

Meniški padėkos pažymėjimai
buvo įteikti šiems aktyviems
šauliams-lėms: teisininkui J.
Krygeriui, vėliavnešui M. Smels-
toriui, O. Čiuprinskienei, U. Grin-
cienei ir L. Kazienei. Pirminin-
kas pastebėjo, kad ir kiti akty-
vūs šauliai ateityje nebus už-

džio klausimai. Marquette
Parko apylinkės pirmininkas
Jonas Vaičiūnas paprašė nuro-
dymų keliems klausimams, ku-
riuos jis privalo tuoju spręsti.
Jam buvo pakartotinai primin-
ta, kad jis yra teisėtas Marquet-
te Parko apylinkės pirminin-
kas ir privalo drąsiai eiti savo
pareigas. Samozvančiai savo
ardomą darbą turės baigti ir
visas bylas, pinigų ir doku-
mentus perduoti teisėtiems
Bendruomenės pareigūnams.
Buvo iškili ir kiti klausimai,
bet jie atidėti kitam susirinki-
mui. Į smulkmenas nutarta
nekreipti dėmesio, o svarbe-
nieji klausimai poros savačių
laikotarpyje turės patys išsis-
presti.

Uždarius JAV LB tarybos su-
sirinkimą, Juškevičius pakvie-
tė visus išgerti kavutės ir para-
gauti Juškevičiaus spaustu su
rio. Posėdyje neaptarti klauši-
mai buvo palikti prie užkan-
dos.

Vyrauja įsitikinimas, kad
Dr. Danilevičiaus vadovauja-
ma taryba pajėgs sugrąžinti
Amerikos Lietuvių Bendruo-
menę į normalias vėžes ir visi
kartu galės dirbti naudingą dar-
bą.

Reporteris

Lietuvos mūsų brolių ir seserų
burnos yra užčiautos ir šitoks
kankinio Simo Kudirkos pareiš-
kimas buvo mūsų pavergtos tė-
vynės visų žmonių norai ir troš-
kimas atgauti Lietuvai laisvę.
Šitas pareiškimas, nuskambė-
jo plačiai viso pasaulio spaud-
oje ir buvo patvirtinta, kad pa-
vergoje Lietuvoje nėra komu-
nistų skelbiamos laisvos Lietu-
vos, o yra tik Maskvos komunis-
tų okupacija ir kruvinas teroras.
Šiuo laiku S. Kudirkos fondui
buvo surinkta 57 dol. Aukos
toliau renkamos. Ir Lietuvių
bendruomenė siuntinėja lapus
Simo Kudirkos paramai.

Vėliau šaulė pianistė G. Kor-
sakenė paskaitė savo poezijos
kūrinius. Ji paskaitė keletą kū-
rinų ir iš lietuvių rašytojų kū-
rybos. LŠST Vyt. Didž. rink-
tinė pagamino puikius meniškus
kalėdų — Naujų Metų sveikini-
mo korteles, kurias vaišių me-
tu kuopos teikimo vad. M. Smels-
toriui platino. Apart meninės da-
lies, svečius palinksmo humoru
Dr. kun. Žiuraitis, Dr. K.
Pautienis ir muz. Al. Mikulskis.
Šauliai-ės su draugais ir pažis-

tamais, prie vaišių stalo praei-
do keletą valandėlių malonaus
laiko ir diskutavo visokius šau-
lių ir visuomenės reikalus. Šiuo
laiku 17 šaulių iš Clevelando
ruošiasi vyksti Čikagon į Vyt.
Did. šaulių rinktinės 20 metų gy-
vavimo šventės sukaktį spalio
27 d. Marquette Parke.

Šauliai, praleidę vasarą su
šaudymo pratimais ir gegužine,
pradeda rudens veiklą. Š. m. spa-
lio 20. Lietuvių namuose šauliai
ruošia moksliškų filmų demon-
stravimą, apie rūkymą ir jo iš-
šauktą vėžį, arteriosklerozę ir
širdies ligas. Paaikškinimus duos
Dr. K. Pautienis. Filmos yra
garsinės ir spalvotos, pagamin-
tos Amerikos širdies ir vėžio
draugijų gydytojų specialistų.
Vėžio liga yra kiekvienos šeimos
ar privatinio žmogaus rūpestis,
nes Amerikoje, kas valandą mirš-
ta 34 žmonės nuo vėžio. Vėžys
dažniausia prasideda be skaus-
mų ir dėl to pagraibia tiek daug
žmonių aukų, kas metais Ame-
rikoj miršta apie 1/3 milijono
žmonių nuo vėžio.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Ilgamėčio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONČIAUS knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS

404 didelė puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriau-
sia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiū-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga.

Kaina \$2.50

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano
Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitio pa-
ruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti ne-
tolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenusieji ir Smetonos valdymo
laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiau-
siai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitio knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis.
Kas negali užteiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$2.50 čekį
arba Money Orderį, pridedant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiūsiame.

1974 Plymouth-Chrysler-Imperial



Duster 2-Door Hardtop

\$2,695.00 — 6 CILINDERIŲ, PIGI LICENCIJA

- Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą ir geriausias
pirkimo sąlygas.
- Turime jaunuoliams mašinų pradedant nuo \$100.

BALZEKAS MOTORS

4030 So. Archer Tel. VI 7-1515

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia
laidynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas
žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų ste-
buklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja
juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis. Vaidiūnienė, ŽVAIGŽDĖS NAKTYS. Didelio for-
mato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos.
Klišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butky Jozė, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI — LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTE. Eiliuoti pašakojimai apie
3 išvietintas lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko
"Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių
ilai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AUKONOS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumėnė, KARALIAI IR VENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai.
55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų
raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginių orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiųntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

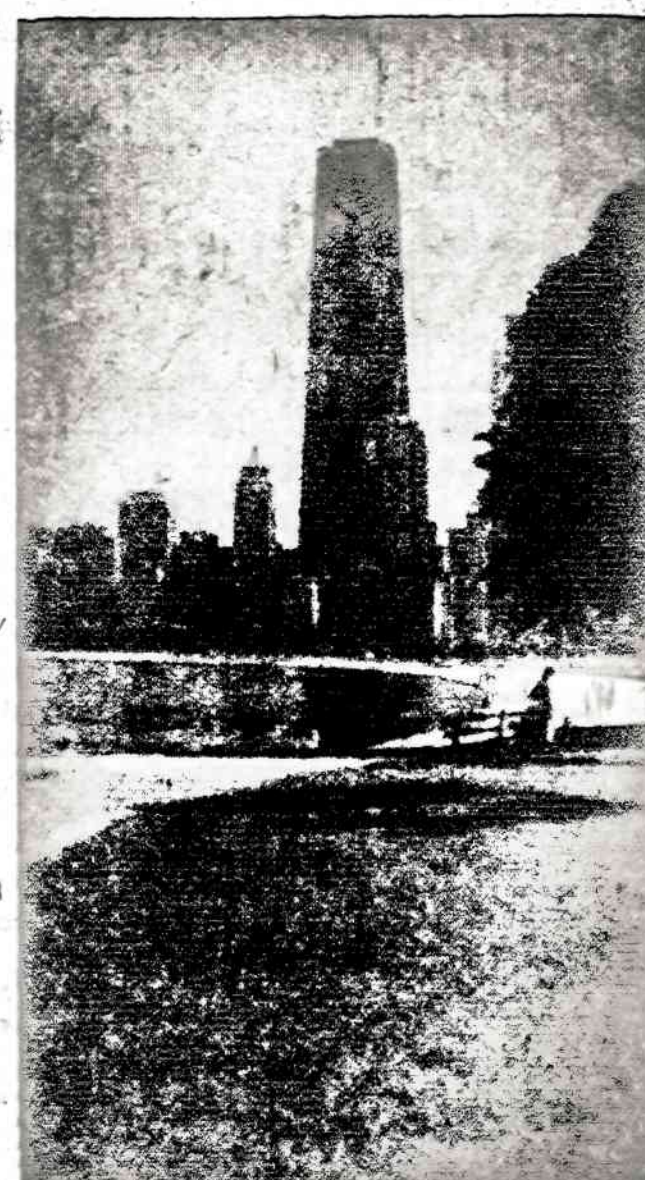
Ansambliai, chorai, grupės, užsakykusios 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus



NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir pirmiesiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenktyniavimas ir išnaudojimas

Jeigu Rusijos komunistų partija ir sovietinė valdžia, ruošdama „pačius moksliskiausius“ planus ir naudodama žiaurias prievartos priemones, per 50 metų nepajėgė pagaminti pakankamai duonos ir mėsos krašto gyventojams, tai kiekvienam turi būti aišku, kad negerai tie ūkio planai arba negeros priemonės tiems planams vykdyti. Bet komunistų partijos priešakyje stovintieji žmonės taip negalvoja. Jie yra įsitikinę, kad planai geri ir priemonės planams vykdyti yra geros. Negeras buvo jų „socializmas“. Jis buvo labai lėtas. Jis turi būti daug spartesnis.

Kad „socializmas“ būtų spartesnis, Kremliuje sėdintieji planuotojai išgalvojo spartuolius, o kai ir spartuoliai mažai ką tepadarė, tai išgalvojo „lenktyniavimą“. Dabar „tarybinės“ Lietuvos valdovai tebekalba tiksliai apie „socialistinį lenktyniavimą“. Be lenktyniavimo „komunistinis socializmas“ neįmanomas. Tiksliai visa bėda, kad dabartinėje santvarkoje turi sparčiai dirbti ne „socializmas“, o darbininkas. Dabartinėje sovietinėje pramonėje darbininkai privalo būti spartuoliai, o spartuolių paspartinimas jau vadinasi socialistinis lenktyniavimas.

Kaip tas lenktyniavimas atrodo praktiškai, galima matyti iš šitos citatos, paimtos iš Lietuvos komunistų partijos centro komiteto organo Tiesos:

„Be kitų respublikos ir Kauno gamyklų, E. Markevičienė daug pasekėjų turi ir Kauno P. Ziberto šilko kombinate K. Kuzmienė, Z. Jankauskienė, J. Stražauskienė ir daugelis kitų kombinato pirmūnių pasekė kaimynės iš „Kauno audinių“ pavyzdžiu. — penkmečio pradžioje aptarnavusios 12 staklių, dabar jau prižiūri po 36“ (Tiesa, 1974 m., sp. 19 d., 1 psl.)

Jeigu šios trys moterys, ilgus metus aptarnavusios 12 staklių, padarytos spartuolėmis ir lenktyniautojomis, šiandien jau aptarnauja net 36 stakles, tai kokios spartos yra ta Markevičienė, kurią šios spartuolės tiksliai seka, bet pasiekti negali. Penkmečio pradžioje Markevičienė aptarnaudavo 23 stakles, o šiandien ji aptarnauja 46 stakles. Trys Ziberto dirbtuvės moterėlės padarė didelę pažangą, bet jos gali išsišiepti, — bet Markevičienės nepasieks. Markevičienės ne tik audimo rekordas nepasiekiamas, bet jos ir pozicija „socialistinio lenktyniavimo“

visuomenėje veik nepasiekiamas. Markevičienė yra visos Rusijos aukščiausios tarybos deputatė. Ji gali pasiklausti Podgorno, kai jis vadovauja Sovietų Sąjungos „parlamentui“. Kad ir labai stropiai lenktyniaujantieji mažai „tarybiniai“ Lietuvai, vietos aukščiausiam Maskvos „parlamentui“ nedaug. Kuzmienė arba Strakauskienė gali sūrų prakaitą lieti, Markevičienės aukštumų jos nepasiekia, nes ten vietos aprėžtos.

Markevičienė gali kartais į Maskvą išvažiuoti ir į „parlamentą“ posėdį užėiti, nes ji yra storičiausia Ziberto fabrikėlės moterų botagas. „Jeigu Markevičienė audimo dirbtuvėje gali 46 stakles prižiūrėti, tai ir kitos moterys gali daugiau prižiūrėti“ — sako jiems Ziberto fabriko prižiūrėtojas, „audėjų draugas“. Kuzmienė su Stražauskiene padarė didelę pažangą, bet joms vis vien reikia skubėti, nes joms dar toli iki Markevičienės.

Anglijoje, Vokietijoje, Amerikoje ir kituose kraštuose toks spartuoliavimas, lenktyniavimas ir audėjų botagavimas pašalintas. Laisvojo pasaulio organizuoti darbininkai kovojo prieš tokias priemones. Kova pradėta praėjo šimtmečio pabaigoje, tokiems metodams priešintis ir šio šimtmečio pradžioje. Audėjos priešinosi pasikirose dirbtuvėse, ruošė streikus prieš tokį išnaudojimą. Kada buvo sudarytos profesinės sąjungos, tai Anglijoje ir Prancūzijoje buvo surišti dideli streikai, kad lenktyniavimas ir botagavimas būtų panaikinti. Didžiausios audyklos darbininkai Europoje neverčiami lenktyniauti, kaip jie lenktyniauja Kauno Ziberto dirbtuvėse.

Kas tas Zibertas? Pranas Zibertas buvo šiauliuose gimęs neturtingų tėvų vaikas. Lietuvoje buvo daug neturtingų vaikų. Amerikon atvažiavusių lietuvių tarpe dauguma buvo neturtingi. Jie stengėsi pramokti amato, susirasti darbo, pradėti biznį ir prisigyventi. Tuo tarpu Pranas Zibertas pradėjo politikuoti. Nepriklausomybės kovų metu jis stėjo ne už krašto laisvę, bet Kuršėnuose bandė „tarybinę“ valdžią steigti. Laimė, kad jis laiku paspruko, o tai Plechavičiaus rinktinė būtų jį „sutarybinusi“. Kuršėnų jam neužteko. „Partinį darbą jis dirbo šiauliuose, o vėliau ir Kaune. Kelis kartus jis buvo suimtas ir nuteistas. Jį išlaisvino Dekanozovas. Jis, žinoma, buvo „išrinktas“ deputatu ir balsavo už Lietuvos prijungimą prie Sovietų Sąjungos. Bėganti sovietų valdžia jį paliko Lietuvoje, o vėliau naciai jį sušaudė. Šiandien Ziberto vardu pavadintas Kauno šilko fabrikėlis.

Zibertas buvo amato neturintis paprastas darbininkas. Okupantas, norėdamas parodyti, kad jis rūpinasi darbininkų reikalais, šilko audimo dirbtuvėse pavadino Ziberto vardu. Darbininkams būtų buvę daug geriau, jei toje dirbtuvėje dirbančias moteris okupantas mažiau išnaudotų. Bet okupantas kitaip galvoja. Jis įvedė žymiai didesnę spartą, jis privertė tas darbininkes lenktyniauti, o labiausiai prakaituojančiom darbininkėm rodo Markevičienę, „aukščiausio sovieto deputatę“, kuri tame „parlamente“ neturi teisės burnos praverti, nes ji nežinotų ką pasakyti. Ji yra paprasta audėja, apie sovietinę teisę neturi mažiausio supratimo. Su tokių Markevičienių „parlamentu“ Podgornas gali daryti, kas jam patinka. Žiauriausią išnaudojimo sistemą jis pavadino „socialistiniu lenktyniavimu“, o pagaminą šilką išsiveža į Maskvą.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

VARDYS IR ŠOVA APIE RAŠTIKIO ATSIMINIMUS

Rašo JONAS AUGUSTAITIS

9

„Išvada, kurią reikalinga padaryti (Vardys sako) yra ta, kad gen. Raštikis, talentingas ir istoriškai įsisamoningęs tautos karinių jėgų lyderis, neprisimė nei „valdanciojo vaidmens, kaip to siekė Smetonos opozicija, nors istorinėje situacijoje, atrodo, nebuvo vietos kitokios rūšies aktorijai. Tokiu būdu Raštikio veiksmas galutinai negalėjo pasireikšti, nei jį patį, nei valdanciuosius, o taip pat nei pacios tautos labai placius sluoksnius patenkinančių sprendimų“ (ib. psl. 153).

Ir toliau Vardys dar pridėda: „Tai šis vaidmuo, kaip matėme, nebuvo ne tik „instrumentinis“, „valdantysis“, bet ir ne „neutralusis“, nes Raštikis, nenorėdamas režimui tarnauti ar jį nuversti, nenorėjo jo ir saugoti... „betgi yra aišku, kad jį patį režimą norėjo pakeisti, ir būtent pakeisti jį jį įtraukiant visas tautos kūrybines jėgas, kitaip sakant, jį patį siekė režimą sudemokratinėti, perauklėti į labiau tolerantišką ir visus lygiai priimančią politinę sistemą. Šia kryptimi 1938 — 1939 m. jį buvo pasiekę šį tą padaryti... „Šiandien kažin ar išvis kalbėtum apie Smetonos diktatūros liberalėjimą, jei ne Raštikis“ (Aidai, psl. 153, Vardys).

V. Vardys čia kalba apie kariuomenės vado Raštikio „kitokią“ poziciją, vėlai skirtingą nuo kario — administratoriaus, galėjusią išaugti iki prezidento ir iki kitų aukščiausių institucijų, kurių kūrė Raštikis, pasiremdamas nauju kariuomenės vadovybei įstatymu, veikiančiu nuo 1935 m. sausio 1 d.

Tad pirmiausia apie tą įstatymą, apie kurį pats Raštikis sako: „Mano iniciatyva, Krašto Apsaugos ministeriui gen. P. Šniūksai labai naudingai padedant, Vyriausiam štabe buvo paruoštas visai naujas kariuomenės vadovybės įstatymas, aiškiai nustatęs vyriausiųjų kariuomenės vadovybės pareigūnų pareigas, atsakomybę ir jų tarpusavio santykius“ (R. III-as t. psl. 18).

Raštikis kariuomenės vadu buvo paskirtas 1934 m. XII 15 d., taigi tas įstatymas buvo paskelbtas dvi savaitės po Raštikio paskyrimo, tad Raštikis prie jo paruošimo nedaug galėjo prisidėti, nes spausdinimas ir galėjo tas porą savaičių užimti. Tačiau ne tie formalumai svarbūs, bet svarbu ką sako pats įstatymas. Ar tikrai pagal jį, kaip rašė Vardys vado pozicija galėjo išaugti lygi prezidentui bei kitom aukštesniom pozicijom?

Tad to įstatymo §9 sako: „Krašto apsaugos ministeris yra visos kariuomenės viršininkas; §10 — Krašto Apsaugos ministerio betarpiškai priklauso: Kariuomenės Vadas, Kariuomenės Tiekimo Viršininkas, Kariuomenės Teismo pirmininkas, Kariuo-

menės Teismo Prokuroras ir Krašto Apsaugos Ministerijos Juriskonsultas“. Kariuomenės vado pareigos: §15 — Kariuomenės Vadas rengia visas ginkluotąsias pajėgas karui, §17 — Kariuomenės Vado betarpiškai priklauso: Kariuomenės Štabo viršininkas, divizijų vada, ginklų rūšių viršininkai ir inspektoriai, karo mokymo įstaičių viršininkai, Saulių Sąjungos viršininkas ir Vyriausias kariuomenės kapelionas.

Mokymo, auklėjimo ir drausmės atžvilgiu Kariuomenės vado priklauso visa kariuomenė; §18 — Kariuomenės vadas: 1) tvirtina jo nurodymais parengtus mobilizacinius planus; 2) tvirtina mokymo ir taktikos statutus; 3) tvarko kariuomenės mokymą; 4) inspektuoja kariuomenės dalis ir įstaigas; 5) nustato kariuomenės dislokaciją; 6) tikrina tautos ir valstybės pasirengimą mobilizacijai ir karui; 7) parenka vadus ir viršininkus; 8) tvarko visų karininkų kėlimą į laipsnius, apdovanojimą garbės ženklais, skyrimą į vietas, kėlimą iš dalies į dalį, priėmimą ir atleidimą iš kariuomenės ir visais reikalais savo pasiūlymų pristato Krašto Apsaugos ministeriui; 9) skiria ir atleidžia karininkus batalijono vado ir pulko vado padėjęjų teismams; 10) tvarko atsargos karių mokymą ir piliečių rengimą karui; 11) susitaręs su Užsienio Reikalų ministeriu susižino su kitų valstybių kariuomenių vadais; 12) daro pranešimus apie savo darbą Krašto Apsaugos ministeriui ir Respublikos Prezidentui, referuodamas apie tai Krašto Apsau-

gos ministeriui (Vyr. Žin. Nr. 465, 1934. XII. 31).

Iš visų kariuomenės vado teisių ir pareigų, išrašytų iš Vyriausybės Žinių, nėra niekur tų nuostatų, kurie duotų kariuomenės vadui Raštikiui pakilti iki prezidento teisių ir kitų aukščiausių pareigų. Visur jis yra Krašto Apsaugos ministerio vadovybėje, net tuo atveju, kai jis daro pranešimą prezidentui (tikrai pirmiau to nebuvo, tai nauja), bet ir tuomet jis pavestas ministerio kontrolei, pirma referuodamas apie tai Krašto Apsaugos ministeriui, savo viršininkui (punkt. 12).

Taigi, pagal tą įstatymą kariuomenės vado pareigos yra visai normalios, tenka tik priminti, kad Raštikis, siekdamas netiesioginiai valdžios, savo tiesioginių pareigų neatliko: pirmame punkte uždėtų pareigų — jo nurodymais rengti mobilizacinius planus (kaip matėme pirmiau), jie buvo blogai paruošti, netikrinti ir už tai nepavyko 1939 m. ir toji dalinoji mobilizacija. Dar blogiau ir dėl pasirošimo pasipriešinti sovietų okupacijai, kaip rašo Smetona, nebuvo planų, kai tokius „operacinius planus“ Raštikis per penkis metus, vadovaudamas kariuomenei, turėjo paruošti.

Bet!... Jis buvo užsiėmęs politikavimu, populiarumu ieškojimu, savo autoriteto kėlimu ir tas jam pirmiausia rūpėjo. Be to, tą įstatymą sukūrė Valstybės Gynimo-Taryba, kuriai pirmininkauja prezidentas, o nariais yra Ministeris Pirmininkas, Kraš-

V. KAROSAS

VIII Amerikos Lietuvių Kongresas

(Komentari)

(Tęsinys)

Kongrese buvo nustatytas faktas, kad ALTas, kaip ir kiti veiksniai, įstengė užmegsti ir palaikyti ryšius su kovojančia tauta ir labai efektyviai jos kovą išnešė į pasaulinės opinijos plotus. Tuo tarpu „tiltų statytojams“ ir „bendradarbiautojams su kraštu“ tepasisekė užmegsti, ir tai labai abejotinus ryšius su okupantų agentūromis. Išvadoje, Kongresas aiškiai pasisakė už ALTo bekompromisinę kovos liniją, prieš bet kokį bendradarbiavimą su okupantų atstovais, net jei tai liestų vien kultūrinį bendradarbiavimą.

Opozicijos balsas neprabilo Kongrese, bet verta išsklausti jų argumentus. Opozicija motyvuoją, kad lietuvių tauta yra ilgam laikui įjungta į Sovietų Sąjungą ir, perėjusi industrinę revoliuciją, tapo perkelta į socialistinę sistemą. Šios susidariusios padėties lietuvių tautai, nei išvijoje veikiantieji politiniai veiksniai, negali pakeisti. Opozicijos įsitikinimu, lietuvių tauta tėvynėje nėra nusistatčiusi prieš Sovietų Sąjungą ar prieš įvestą komunistinę santvarką, bet prieš vykdomą rusifikaciją ir pilietinių teisių pažeidimą. Pakartotinai pabrėžiama, kad lietuvių tauta negali sugrįžti į prieškarinį stovį ir jai belieka vienintelis kelias — grumtis už savo tautinį savitumą ir pilietines laisves Sovietų konstitucijos ir įstatymų ribose. Iš šio tvirtinimo opozicija daro sekančią išvadą, kad lietuvių išveikimą turi atsakyti nuo mėginimų atsukti istorijos ratą į 1939 metus, o dėti visas pastangas pa-dėti lietuvių tautai esamose sąlygose iškovoti sau tiesę būti lietuviams ir pilnais šeiminiškais savo krašte, gyvenant pilnoje lygybėje ir sandaroje su kitomis Sovietų Sąjungos respublikomis.

Išdėstytas Kongreso ir opozicijos nusistatymas dėl lietuvių tautos ateities ir kovos metodo reikalingas komentary. Nėra kalbos, kad lietuvių tauta įžengė į visai naują istorinę epochą — ji tapo veidu pastatyta ne prieš atgyvenusių savo amžių pusiau feodalinį caristinę despotizmą, bet prieš modernų dinamišką totalitarizmą. Aušros, Varpo, Tėv. Sargu nukalti idėjiniai ginklai yra pasenę, jų naiviai romantinė pasidžiaugimo istorija šiandien tapo prarastų savo nepriklausomu-

anachronizmu, kuriuo negalima vadovautis nustatant lietuvių tautos ateitį. Lietuva tapo įstatyta į visai skirtingą, jau ne europėjinę, bet į pasaulinės politikos sistemą, kuriai pažinti ir suprasti reikia atsi-remti į Naujųjų Amžių mokslo ir filosofijos atradimus.

Tą prarają turėjo užpildyti naujosios kartos intelektualai, baigę mokslus Vakarų, o ypač Amerikos, universitetuose, bet kaip tai įrodė jų pasirodymas per II Mokslo ir kūrybos simpozijų ir per IV Pabaltijų Studijų konferenciją, jų intelektualinis lygis yra tiesiog apvėrktinas. Tą tiesą savo paskaita pademonstravo prof. B. Kas-las, prie kurios aptarimo grįšime vėliau. Tai viena iš didžiųjų lietuvių tautos nelaimių, nes modernių mokslinių ir idė-jinių priemonių, kaip tai pui-kiai žino kiekvienos profesijos specialistas, neįmanoma nu-statyti planingo lietuvių tautos laisvės kovos ir tenka tenkin-tis vien partizaninės kovos me-todais.

ANTIKOMUNISTINĖ LYGA

Dr. Bobelis savo pranešime Kongresui vaizdžiai nupasakojo savo dalyvavimą Tarptautiniame Antikomunistinės Lygos Kongrese, įvykusiame šią va-sarą Taiwane, apie kurį anksčiau buvo plačiai rašoma lietuvių spaudoje. Šiame kongrese dr. Bobelis pasakė pagrindinę kalbą: nuskambėjusią vietinėje ir pasaulinėje spaudoje.

Tiesa, jis netiesioginiai atstovavo ALTui, nes buvo Pavergtų Tautų delegacijos sąs-tate. Tačiau į ateinantį Antikomunistinės Lygos kongresą yra oficialiai pakviestas ALTas, kuriame žada dalyvauti. Dr. Bobelis neapibūdino Kongresui kokius santykius palaikys ALTas su Antikomunistine Lyga, bet Laisvojojo Lietuvoj tilpo toks jo pareiškimas: „Gerą žinią pranešė ALT pirmininkas Dr. K. Bobelis, kad Altas įsto-ju nariu į Pasaulio Antikomu-nistinę Lygą“. (Laisv. Lietuva, 74. VIII. 8).

Tai būtų labai rizikingas TLTO veikloje žingsnis. Tą klausimą turime nuodugniau persvarstyti. Neturiu po ranka ALTo konstitucijos, bet ir be jos yra aišku, kad ALTas ne-gali priklausyti jokiai kitai or-ganizacijai, nesvarbu kokios ideologijos būtų ar kokiai pa-sėnė, jei per tai žiūra į istoriją šiandien tapo prarastų savo nepriklausomu-

mą. ALTas bendradarbiavo ir turi palaikyti kuo plačiausius santykius su kitų tautų ir net tarptautinėmis organizacijomis, jei tai tarnauja Lietuvos laisvės reikalui.

Kalbant konkrečiai apie Antikomunistinę Lygą, reikia at-minti, kad visi ideologiniai sąjūdžiai ir politinės partijos, kurių pavadinimai prasideda su priešdėliu „anti“ yra arba ekstremistinės, ar dar blogiau, totalitarinės, bet joki būdu ne demokratinės kilmės. Mums gerai pažįstami tokie sąjūdžiai, kaip antisemitizmas, antifašiz-mas, antilaidiškumas, antiko-lonijalizmas, antireliginės ir šimtai panašių, už kurių pečių dangstosi ekstremistai, dikta-tūrininkai ar totalitaristai, ku-rie vartoja neapykantą, kaip pagrindinį savo kovos ginklą. Suvesti komplikuoto gyvenimo sprendimą į vieną faktorių yra siauraprotingumo apraška. To kie sąjūdžiai, palinkę į fanatiz-mą ir sadizmą, visuomet pra-žudo, o neišsprendžia proble-mų.

Šioje vietoje tenka išpėti ALTą, kad nuo Antikomu-nistinės Lygos, kaip nuo visų są-jūdžių, prasidedančių su prieš-dėliu „anti“, laikytusi kuo to-liausiai, jei nenori prieiti liep-to galo. Tenka pabrėžtinai pa-kartoti, kad ALTas tik tuomet išlaikys savo integralumą ir ge-rą vardą, kol tvirtai laikysis demokratijos idealų ir princi-pų. Tai begaliniai svarbu lie-tuvių tautos laisvės kovojė.

ALT o vadovybei turėtų būti žinoma Amerikos ir bendrai Vak. demokratijų politika ko-munizmo atžvilgiu. Vakarie-čiai, užklupti Maskvos šalt-ojo karo ofenzvos, ne perėjo į frontinę ir karinę kontrofen-zyvą, kas būtų buvę labai rizi-kinga atominiam kare, bet sudarė planą — suskaldyti po-litinius, nacionalinius ir ideolo-ginius pasaulinį komunizmą. Ši strategija pareikalavo labai lanksčios taktikos, kas slau-ražiūriam; antikomunistui daž-nai atrodė „kaip prekyba tautų laisvėmis“. Minėta vakariečių strategija davė nelauktai gerus rezultatus, kai aiškiai suskilo du komunistiniai kolosai: Ru-sija ir Kinija, o satelininės valstybės pasireiškė stiprūs tautiniai ir liberaliniai sąjū-džiai. Šios politikos pasekė jo tolimesnis pasaulinio komu-nizmo veržimasis į laisvąjį pa-saulį buvo sulaukytas.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO

L I E T U V I O

DRAGAS IR BIČIULIS

to Apsaugos ministeris, Finansų, Užsienio Reikalų ir Vidaus Reikalų ministrai, Kariuomenės vadas, Štabo ir Tiekimo viršininkai. Bet tai yra tik prezidento patariamasis organas Krašto gynimo reikalais, jos nutarimai, įgyjantieji galios, turi būti prezidento patvirtinti. Panašų patariamąjį or-ganą turi Krašto Apsaugos ministeris — tai Karo Taryba, kuriai pirmininkauja Krašto Apsaugos ministeris, o nariai Kariuo-mės vadas, Štabo ir Tiekimo viršininkai, vienas iš divizijos vadų. Raštikis su savo kariuomenės „reorganizacijos“ planais į Karo Tarybą nejo, jis skaitė tai laiko gai-šinimu, nes jam buvė ir be jos viskas aiš-ku (R. I-as t.).

Nežiūrint to, kad minėtas įstatymas ne-davė kariuomenės vadui ypatingų teisių, pvz., dalyvauti Ministerių kabineto posė-diuose su sprendžiamu balsu, kaip tas bu-vo Lenkijoje, Vardys keldamas Raštikį į aukštesnę, pusėtinai perdada, sakydamas, kad Raštikis „savo kariuomenės įstatymo reforma“ sukūrė instituciją, kuri stipraus vado — Raštikio rankose turėjo iškilti net į lygias gretas su prezidentu, nežiūrint net tos padėties, (sic) kad kariuomenės vadas pagal įstatymą priklausė Krašto Apsaugos ministeriui.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėninkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 63rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OPTISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treči-
adieniais ir šeštadieniais 8-3 val.
ir šeštadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždyta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 371-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždyta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Jei
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084



Be sure
to drown
all fires.

ROCKFORDO NAUJENOS

Daktaro Bobelio globoje

Pilnas pasitikėjimas savo dak-
taru turi didelę reikšmę. Paleng-
vina, atkuria nudėvėtus senus
kaulus. Buvau pas daktarą nu-
vykęs du kartus ištyrimui ir pa-
sitarimui. Paklausiau, kad ne-
laukti ilgiau pasadaviau jo glo-
bai. Čia noriu Naujienų skaity-
tojams pasisakyti, patarti tiems,
kurie kenčia nesmagumus, neat-
dėlioti, nebijoti, kreiptis į dak-
tarą Bobelį ar kitą, tikrai vyriš-
kų ligų specialistą.

Daktaras mane paguldė į šv.
Juozapo ligoninę Elgin, Ill. Tai
nauja moderni ligoninė, vėliau-
si įrengimai, kambarius dėl dvie-
jų lovų, televizija, — įjungimas
prie lovos, telefonas veikia die-
nų ir naktį; gali pašaukti į savo
namus ir iš namų, gali kalbėti
su savo žmona ir kitais, tikrai
50 centų įjungimas, lovą kilno-
jama aukštyn ir žemyn, tikrai
reikia paspausti mygtuką. Slaug-
ja jaunos, bėgioja, atlieka sa-
vas užduotis. Katalikų kun. atei-
na kas rytą, paklausinėja kaip
jautiesi. Sesutės (vienuolės) irgi
eina kas dieną irgi apklausi-
nėja. Valgis geras, pritaikintas
ligoniniais, daug duoda. Tikrai
miško kirtikas gali suvalgyti.
Spindulių peršvietimas (Ex Ray)
moderniai įrengtas. Viskas ju-

da elektros jėga. Motorai tik
burzgia. Kol iš visų pusių per-
svietė, truko valandą ir pusę.
Ant rytojaus atėjo mano dak-
taras ir pranešė, kad nesirūpin-
čiau. Viskas gerai atrodė. Ry-
toj 8 val. iš ryto turėsi eiti ant
operacijos, pasakė jis. Iš vaka-
ro nedavė nė vandens, nė pusry-
čių. Kraujo ištyrimui — iš ran-
kos gyslų paėmė kraujo 4 kar-
tus, o tu atdaryti jūdirimų nesu-
kaitliau kiek kartų.

Rytą anksti slaugės prirengė
dėl operacijos. Jaunas vyras il-
gą stalą ant ratų įstūmė į mano
kambarį, lovą iškėlė lygiai su
stalu, ir be kilnojimų užstūmė
mane ant stalo ir nuvežė į ope-
racijų kambarį. Prie operacijos
stalo taip pat be kilnojimų už-
stūmė kaip pagalį, stalą iškėlė
kiek daktarui patogiau dirbti.
Nežinau, nemačiau, neįsivaiz-
dau, kad daktaras turėjo asis-
tentus ir slauges. Rodosi, už po-
ros valandų daktaras pranešė,
kad pasekmingai viskas baigta.

Kaip pradėjau išsiblaivyti,
jaušmus atgauti ir vėl ant to
ilgo vežimo be kilnojimų užstū-
mė, nuvežė į kitą didelį kambarį
ir paliko, kol pilnai jausmai at-
sigavo. Tada nuvežė į mano kam-
barį. Jokių skausmų neįsivaiz-
dau. Slaugės atvežė lengvus pietus.

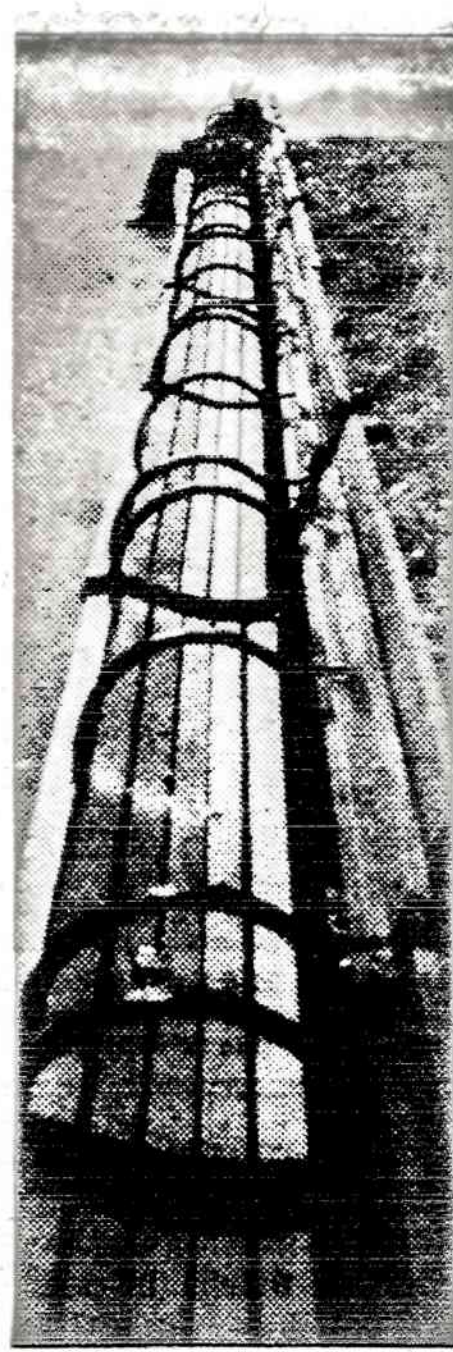
Penktadienį daktaras prane-
šė: "Matysiu tave pirmadienį,
išvykstu į Am. Lietuvių Kongre-
są Chicagoje". Labai norėjau ir
aš ten būti.

Sekmadienį, rugs. 22 d., atva-
žiavo žmona iš Rockfordo, at-
vežė laiškus ir glėbį "Naujienų".
Turėjau ką skaityti. Antradi-
nio rytą daktaras atėjo, apžiū-
rėjo, pasakė: "Su tavim viskas
klojasi gerai. Atlikome didelį
didelį, kongreso darbą Lietuvos
reikalais. Dabar turiu daug sa-
vo darbų".

Mane lankė kasdieną Liudmi-
la Siksnė M. D. Aš nemaniau,
kad ji daktarė. Kaip pamatė
ant staliuko Naujienas, pasimė-
rino ir sakė: "Aš galiu suskaičiuoti,
tik nesuprantu. Aš latvių esu, gi-
musi Rusijoje". Jos tėvas dirbo
prie geležkelio. Ji atsisėdė prie ma-
no lovos, plačiai išsikabėjome.
Atvykusi į Ameriką su tėvais
jauna, čia baigė mokslius. Sako,
mano tėvynė, kaip ir Lietuva,
neša Rusijos komunistų vergijos
jungą.

Kitą rytą atėjo mano dak-
taras, apžiūrėjo, sakė: "Rytoj iš-
imsiu visus suvaržymus, o šešta-
dienį galėsi važiuoti namo". Li-
goninėje dienos ilgos, prašiau
daktarą, kad galėčiau važiuoti
penktadienį: "Gerai pažiūrėsiu.
Dar turiu išimti paskutines siū-
les". Taip ir padarė. Pašaukiau
žmoną, kad pasirūpintų vežiką.
Penktadienį po pietų persiren-
giau savais drabužiais, susirin-
kau sudėvėtus apatinius, sugrū-
dau į čemodaną, slaugės pašau-
kė mano lankytoją Liudmilą
Siksnę — daktarę, kad noriu at-
sisveikinti, padėkoti už moralę,
pagūdą. Atėjo į mano kambarį.
5 val. atnešė vakarienę ta pati
slaugė, kuri mane maitino per
dvi savaites. 6 val. vakare atvy-
ko mano žmona ir jos sesers sū-
nus, paėmė mano čemodaną, aš
atsisveikinau su mano kamba-
ryje likusiu draugu. Sako, "Tu
laimingas, kad jau važiuoji na-
mo".

Mane pasodino į krėslą ant
ratų. Parvažiavome į Rockfor-
dą.



Šaltas oras išvalkė iš New Yorko par-
ko žmones ir vienintelis vyras užima
gan ilgą suolą.

dą 7:30 val. vakaro. Sužinojau iš
D. Bublinskės, kad SLA 77 kuo-
pos pirmininkas Jonas Stružas
ligoninėje, sunkiai susirgo plau-
čių uždegimu. Kraujas silpnas
ir daugiau kas. Tai senas ma-
no draugas. Ta žinia mane pri-
trenkė.

Ačiū už gėles A. L. B-nės ap-
linkės valdybai ir nariams. Ačiū
Lietuvių klubui už gėles ir užuo-
jautos laiškus. Jaučiuosi gerai.
Seną svorį atgavau.

Senas Rockfordo Juozas

Virusai sukelia astmą

Wisconsin universiteto tyri-
nėjimai nustatė, kad astmą ga-
li sukelti paprastos slogos (per-
šalimas). Čiaudėjimą, kosulį
su visais astmos reiškiniais su-
kelia virusas, kuris sukelia slo-
gą, gripą ir kitas kvėpavi-
mo takų ligas. Daktarai iki
šių laikų buvo nuomonės, kad ast-
mą sukelia bakterijos.

Atsiųsta paminėti

Juozas Kapačinskis, IŠEIVIO
DALIA. 1950-1973 metų atsi-
minimai. 1974 Chicago Lietuvos
Literatūros Draugijos leidinys.
Surinko "Naujienos". Spaudos
darbą atliko M. Morkūno spaus-
tuvė. Tvirtai įrišta, stipriais sto-
rais viršeliais, su paauksintais
įspaudais, 296 puslapių, su ap-
sčiai foto nuotraukų beveik ki-
šeninio formato knyga, kaina
nepažymėta.

Tai yra užrašai, kokius la-
bai artimai panašius parašytus
didžiausioji "DIP" (naujųjų
ateivių) dalis... jei taip smul-
kmeniškai, vaizdžiai, gyvai ir pa-
stebiai parašyti sugebėtu, kaip
šių atsiminimų autorius Kapa-
činskis. Nebus perdėta ir pa-
mažinta pasakius, kad "Iševio
dalis" yra aiškus ir teisingai at-
liktas skerspjūvis bendros išei-
vių dalios, kurioje kiekvienas
skaitydamas daugiau ar mažiau
pats save ras.

Knygoje yra 85 tarpraštės, tai
tik paskirų straipsnių įvairių
pergyvenimų ir patirčių temo-
mis, ir ne vien asmeniškai paty-
rimai ir reikalai, bet ir visa ap-
linka bei sąlygos pavaizduota,
kokiose teko įsikurti, pradedant
Ivadu, Naujo gyvenimo angėjo,
Darbo beiškant, Pirmaisiais pi-
lietybės popieriais, aprašant
Amerikos ir lietuvių šventes, mi-
nėjimus, susisiekimą, plačiausiai
apie JAV geležinkelius (jis pats
iš profesijos geležinkelio inžini-
erius ir JAV-bėse eilę metų to-
je srityje dirbęs).

Vaizdingai nupasakota var-
gai ir kluviniai bei trukdymai
statantis nuosavą namelį, šei-
myniniai džiaugsmas ir rūpes-
čiai, suaugusiųjų, studijos
savo profesijai pagilinti, lietu-
viškos organizacijos, spauda,
šventės, pagaliau Chicago, ver-
žimasis į Marquette Parko ko-
loniją, demonstracijos, pagaliau

vaizdai ir pergyvenimai iš ato-
stoginių kelionių po plačiąją
Ameriką, iki "Užverčiant pa-
skutinį lapą".

Knyga parašyta tokių faktų
ir nurodymų tikslumu, kad net
pridėti Amerikos geležinkelio
tinklo žemėlapis su visų trijų
laiko zonų pažymėjimais ir dis-
tancijomis tarp didžiųjų miestų,
žinoma-centre pradedant Čika-
gą.

Atrodo, Juozas Kapačinskis "Iš-
evio dalį" galima pavadinti
naujųjų ateivių Amerikoje gy-
venimo vadovėliu. J. Pr.

GLAUKOMOS SIMPTOMAI

Apie 2 milijonai žmonių, ku-
rie turi akių ligą glaukomą pa-
tys to nežinodami, gali netekti
regėjimo, jei ne tuč tuojau bus
pradėti gydyti, persėja žymus
medicinos populiarintojas Van
Dellen, M. D.

Pirmieji glaukomos simpto-
mai yra keli, kaip tai "miglo-
tas" regėjimas, spalvoti rinki-
ai apie lėmpų ir kitokias šviesas,
per didelius asarojimus, galvos
skaudėjimai, patinusios blak-
stienos ir nepasitenkinimas aki-
niais, kurių visi atrodo "netikė".
Dr. Dellen suteikia eilę patari-
mų, kaip laikytis, ką valgyti ir
gerti ir ko ne, ypač be daktaro
nevertoti jokių akims lašų, o ne-
delsiant skubėti pas savo dak-
tarą.

KATASTROFA

Vengrijos mokytojas: "Pasa-
kykit sakinį, iliustruojantį žodį
"katastrofa".

I-asis mokinių: "Praėjusią sa-
vaitę mirė mano senelė".
Mokytojas: "Ne, tai tėra tik
didžiai liūdnas įvykis".

II-osis mokinių: "Mano tė-
vas sugadino mūsų radijo apa-
ratą".

Mokytojas: "Ne, tai yra tik di-
delis nuostolis".

III-asis mokinių: "Praėju-
siais metais mirė Stalinus".
Mokytojas: "Labai teisingai,
bet iš kur tau atėjo į galvą tokia
mintis?"

III-asis mokinių: "Matot, tai
nėra nei didžiai liūdnas įvykis,
nei didelis nuostolis, tad turi bū-
ti katastrofa".

PUIKUS BIZNIS

Vasarą, kai užėina karščiai ir
žmonės pradeda atostogas, lei-
dyklų sandėliuose knygas pra-
deda apgulti dulks. Tai ir lei-
dėjai sulėtina darbą.

Leidėjas O'Connoras sako, tokiu
tuščiu metu kažkas paklausė:
— Kaip biznis eina?

— Puikiai, — atsakė leidė-
jas. — Mūsų katė vakar pagavo
keturias peles.



Savo namine vaistų spintelę reikia
nepaprastai išvalyti ir tvarkingai už-
laikyti, kaip šiam vaizdelyje parody-
ta: išimti visas bankutes ir nuplauti
lentynas; patikrinti visus užrašus,
kad neįvyktų klaidų, nes vaistų su-
mašymas gali būti fatališkas. Patik-
rinti, kokių vaistų trūksta ir juos pa-
pildyti, kad būtų bet kokia nusi-
kaltumui pasirodęs.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Draugijos elinūs susirinkimas įvyks
penktadienį, spalio 25 dieną 8:00 val.
vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd
St. Nariai prašomi atsilankyti, nes
yra svarbių reikalų aptarti. Po susi-
rinkimo bus vaišės.
Eugenija Strungys, nuš. rašt.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Dievo galybės sergimiems tikėjimo išganymai".

1 Pet. 1:5.

Gyvendami šiame piktame pasaulyje mes dažnai patenkame į aplinky-
bes, kurios gali atitraukti mus nuo Dievo ir įvesti į nuodėmę. Kartais at-
rodo lyg kad girdime Dievo balsą: vienas ragina mus būti nuolankiais ir klau-
syti Dievo, o kitas ragina elgtis savavališkai ir išdidžiai. Jei esame patyru-
siais krikščionimis, kurie turėjome įvairių ištyrimų ir nuolankioms, vistiek
dar turime būti atsargūs ir neįmiršti, kad turime kovą su savo kūno pa-
geidimais, su pasaulio vilionėmis su pagundomis ir su labai apgaulingu
priešu, šėtonu, nes dar nesame tobuli. Dėlto turime būti nuolankūs ir lai-
kytis kuo arčiausiai prie Dievo ir prie mūsų Vado ir Gelbėtojo, Viešpaties
Jezaus Kristaus. Tik taip pasiegsime pasidarysime nuolatėjais.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRowe 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWn 3-2108-5

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds, 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

IŠ BALFE GAUTO LAIŠKO

Balfas savo kasdieninėje veikloje gauna daug laišku ir ne tik prašančių paramos, bet ir dėkoti už ją. Čia duodamos ištraukos laiško, kurį Balfas pirmą kartą gavo iš vienos lietuvaitės, jau seniai gyvenančios Amerikoje. Ji šią vasarą buvo nuvažiavusi į okupuotą Lietuvą ir, iš ten grįžusi, parašė pirmą laišką. Anksčiau laiško autorė Balfos veikla mažai domėjosi ir tik ten, Lietuvoje patyrė tos veiklos reikšmę ir svarbą.

Ji rašo:

"Tiek galiu pasakyti, kad jie žino kas yra Balfas ir jei Balfas galėtų pasiūlyti kiekvienai šeimai tik po vieną siuntinuką visą kraštą pakiltų ekonomikai, tai netikėtina, bet taip yra, kas gavo nors vieną ar du siuntinukus jų gyvenimas pasidaro skirtingas, nes tuos rūbus jie tikrai moka dėvėti, kai turi rūbų, ta uždirbtą centą jie naudoja namelių pasitaisyti ir kitiems gyvenimo reikalingiems. Mokslas veltui ir jie tuo džiaugiasi. Jau iš-

augusi inteligentų tauta, galima pavadinti, kad visas kraštas jau susipratęs ir eity pirmyn sparčiai, jei tik turėtų laisvas rankas, bet laisvės troškimas yra nuostabus. Jie sukiptę dirbti bet ką, kad ir pusiau badauti, kad tik turėtų laisvės. Amerika jiems kaip tautos išganymas. Labai gerbia, tiki ir junta, kad Amerika garbingiausias kraštas pasaulyje. Jiems ekonominė pagalba ateina tik iš Amerikos. Daug kalbėjome su atsakingais žmonėmis, jie visi negali pakęsti komunistinės santvarkos, bet ką padarysi, gyvi į žemę nelys. Jų darbštumas nuostabus; tuos sklypelius žemės taip aptvarke, taip išnaudoję, kad nuostabu. Jie bando apvirsti rusus — komunistus ir kaip tik gali, kur gali, tvarkytis patys, kad kraštas kultūrai būtų naudingas. Jie turi kuo gerai apsirengti. Labai trūksta apšvietimo. Kiek turėjau pinigų, tai tik batus pirkau, nes batų labai didelis trūkumas.

Tiesa, nuvežiau devėtų rūbų, labai gerų ir jiems buvo kaip didžiausia dovana, nes kai važiuoji būna galimybė su savimi pasiimti atskirus siuntinius devėtų rūbų. Siuntinius išsiunčiau pora savaitę prieš išvažiuojant ir nuvažiavus jau radau Vilniaus aerodromo sandėliuose. Viskas buvo pilnoj tvarkoj, pati atrisau ir jie tik sutikrino, kad nebūtų kuo draudžiamos. Tikrintojai buvo lietuvi, ir labai gali jausti kaip nori padėti, kiek galima apvirsti visokius kliuvinius, kad rūbai pasiektų lietuvių šeimas.

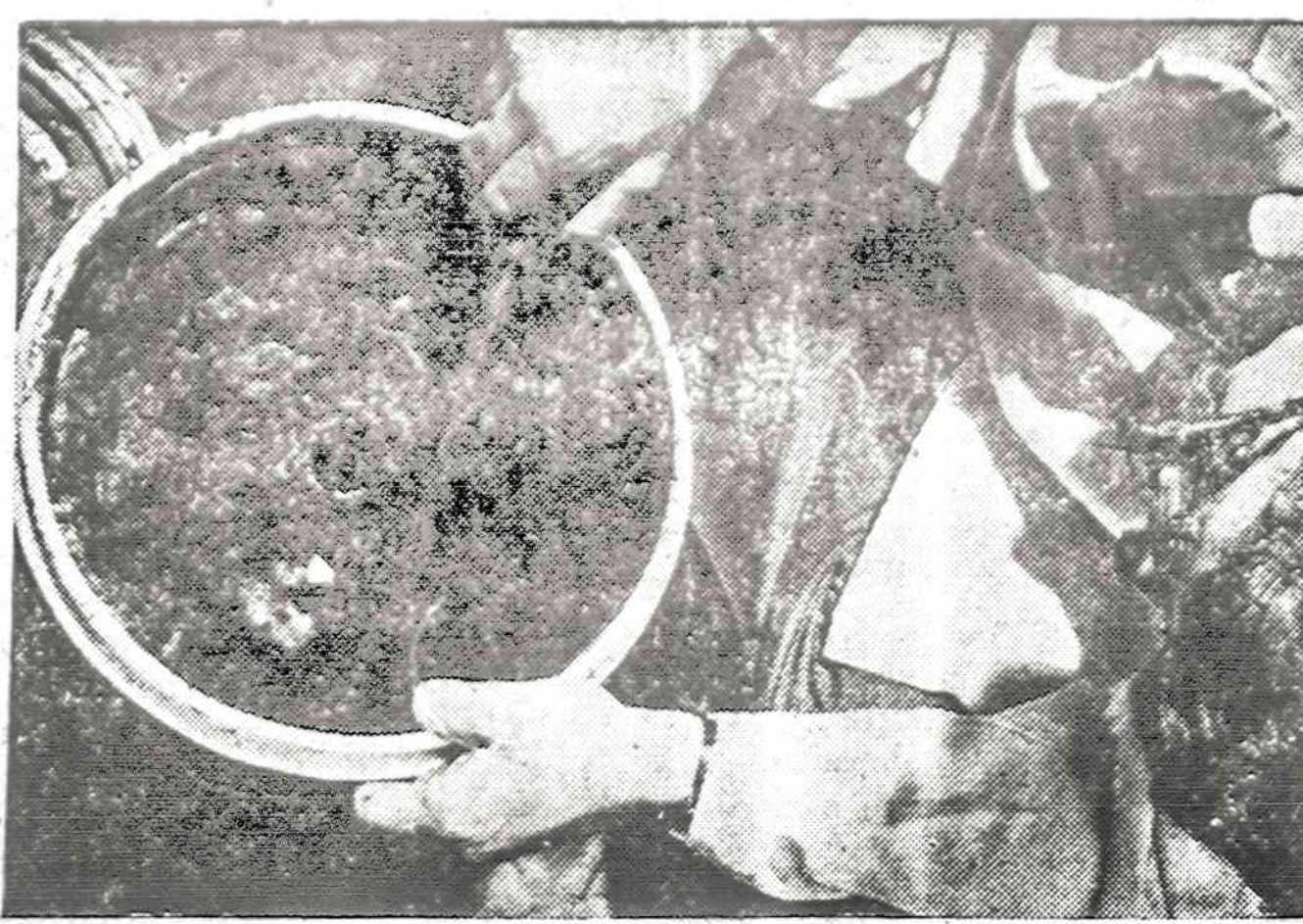
Ponia, tie žmonės kuriems parašiau prašymus, nei vienas iš

jų nėra mano brolis nei sesuo. Bet visi gerai žinomi kaip tikri patriotai lietuviai ir aišku daro ką gali, kad Lietuva būtų laisva. Bet kiek žmogus gali padaryti, kai jo rankos surištos grandinėmis.

Kai kurie iš jų ilgai išbuvę Sibire, grįžo į tėvynę, bet gyventi labai nelengva, nes reikiama viską pradėti nuo šaukšto ir lėkštės ir dar vis bijoti, kad vėl kas neatsitiktų. Bet tie kur iš Sibiro po dešimt metų išgavo tokios drąsos, kad jau nieko nebijo tik dirba, kuriasi naujai ir tikrai turi nuostabios energijos, nebijo jokio darbo nei sunkumų.

Šiandien, kada Balfos vėliaus darbininkai vaikščioja nuo durų iki durų, prašydami aukų, kaip tik tokie laiškeliai sustiprina jų ryšį ir suteikia joms eilumą.

A. Pužauskas



New York Honeywell foto laboratorijoje iš kiekvieno 1,000 išaiškinamų fotografijų juostelių, galima atgauti apie 4 uncijas sidabro. Šioje nuotraukoje darbininkas krapšto sidabro lydinį nuo specialaus puodo krašty.

milijonai buvo rankinių ginklų (revolverių).

Rankinių ginklų gamyba Amerikoje yra didelis ir pelningas biznesas. Kiekvienais metais pagaminama apie pusrėčio milijono naujų šaudyklių ir jų kasmet pardudama už virš 50 milijonų dolerių.

Visų žmogžudysčių Chicagoje didžiausioji dalis atliekama rankiniais šaukmais ginklais — pernai nušauta 701, šiemet iki spalio 14 dienos jau nušauta 723 žmonės, 70 nušimtųjų rankiniais ginklais (1973 metais 63 nušimčiai), didžiąja dalimi pigios rūšies revolveriais, vad. "Saturday Night Special", kurie sustatomi čia pat iš importuojamų paskirų dalių.

TRUMPAI

— Ponia Kaupienė - Kaupwick, Westchester, Ill., anksciau gyvenusi Scottville apylinkėje, Michigano valstijoje, jau kuris laikas apsigyveno pas savo sūnų William, dirbantį Zenth b-vėje aukštoje pareigose. Gerasis sūnus jai užsakė Naujienas, kad nebūtų nuobodžios dienos, kad žinotų, kas dedasi Lietuvoje, išvijoje ir plačiame paasulyje. Naujienų vadovybė dėkoja jiems už dėmesį.

— A. Tauginas, Cicero, Ill., vėliaus proga užsisakė Naujienas. Anksčiau jis jas pirkdavo paskirais numeriais. Naujais mūsų prenumeratorius p. A. Tauginas yra mokytojas, visuomenininkas ir spaudos bendradarbis. Jo straipsniai aktualiais lietuviško gyvenimo reikalais jau yra tilpę Naujienose ir susilaukę tinkamo dėmesio. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja už visokeriopą dėmesį ir paramą Naujienoms.

— Jonas Adomėnas iš Marquette Parko apylinkės, prašedamas prenumeratorą, kartu su gerasis linkėjimais atsiuntė jau 6 dol. Ponia Valerija Morikūnas iš Crystal Lake, Ill., atsiuntė 3 dol. P. Mickevičius iš Otterville, Ont., Canada, atsiuntė dolerių. Naujienų vadovybė visiems nuoširdžiai dėkoja.

— D. Mackialienė pakviesta redaguoti mėnesinį kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalą lietuvių ir anglų kalbomis "Lietuvių Dienos". 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029. Leidėjas A. Skirius. Spalio mėn. nr. paminėtas dr. Kostas Jurgėla, vadovavęs visą dvidešimtmetį Amerikos lietuvių balsui. Gausu įvairių straipsnių ir nuotraukų. Prenumerata 10 dol., atskiras nr. 1 dol. Angliškoje dalyje paminėta Los Angeles Jaunimo ansamblio 25 m. suaktis.

— Tradicinė Chicago tautinių grupių paroda, pasirodymai ir mugė bus lapkričio 2 ir 3 d. Navy Pier halėse.

— Vydūno Jaunimo Fondas paskyrė metinę premiją muz. Alvydui Vasalčiui už jo sėkmingą veiklą lietuvių visuomenėje muzikos srityse. Užpildytą metų premiją gavo Algis Rukšėnas už anglų kalbą knygą apie

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

LIVE-IN HOUSEKEEPER
as part of family. Light cooking for elderly couple. No children. No pets. Private room and bath. Good home. Top salary. References. Some English necessary. 529-5081

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS IR VIRTUVĖ RIMTAM VYRUI.
Tel. CA 5-4995 arba 776-3727.

Simą Kudirką. Be šių premijų, Vydūno Fondas duoda stipendijas, siekdamas, kad mūsų akademikai liktų lietuvių visuomenėje. Fondą įsteigė Akademikai skautai, todėl premija bus įteikta jų 50 m. sukakties šventėje spalio 19 d. Jaunimo centre.

— Liudmila Kaziutėnaitė, gyv. prie Braitorparko apylinkės, praėitį penktadienį grįžusi iš naktinio darbo, prie pat savo namų sutiko maskuotą plėšiką. Plėšikas grasindamas pistoleto atėmė rankinuką, kuriame buvo apie 150 dolerių. Mat, gavusi uždarbio čekį, pakeitė jį į pinigų vidurmiestyje.

— Altos Cicero skyriaus valdybą 1975 m. išrinkti: pirminku Dr. Petras Atkočiūnas, vicepirm. Pranas Kasiuba, sekret. Stepas Paulauskas, protokolų sekret. Viktoras Motušis ir kasininku Jonas Šiaudūnas. Į tarybą: Jonas Švedas, Zuzana Juškevičienė, Gvidas Valentinas, Stasys Pranckevičius, Kazys Žilėnas, Stasys Juozaitis, Julius Norkus, Kazys Deveikis ir Alfonsas Kizilaitis.

— Chicago Lawn bibliotekoje, 6120 So. Kedzie Ave., atidaryta Antano Nako tapybos darbų paroda. Toje bibliotekoje tarnauja santykių su visuomene pareigūne Danutė Urbonaitė — švedinė.

— Ponia Elena Bagdanavičiūtė iš Union Pier, Mich., išsikėlė į Munster, Ind. Frank Sakalas iš Beecher, Ill., žiemos metu išvyko į St. Petersburg, Fla.

— Ponia Aldona Daukus, 7159 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, Sofijos Barcus įsteigto lietuvių radio programos vedėja, priima Balfui aukas paštu iš tų lietuvių, kuriuos rinkėjai neaplanke bei jų gyvenvietėje nėra Balfos skyrių. To kie asmenys prašomi nukreipti savo aukas p. A. Daukus arba į Balfos centrą, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

— Cicero šauliai lapkričio 2 d. Balio Pakšto salėje rengia tradicinį metinį švyturio balių. Šalta ir karšta vakarienė. Pakvietimai bus gaunami prie įėjimo. Auka 6 dol. (Pr.)

— III Teatro Festivalio Žymenų įteikimo vakaras įvyksta gruodžio 1 dieną Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Šiam festivaliui nutarta skirti 5 žymeny ("oskarai"). Jų tvarka bus paskelbta vėliau ir žymiai skirsis nuo I ir II Festivalių tvarkos. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISU ROŠIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb., bungalov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAJIS. Svarus, geras, teisinga kaina, Marquette Park. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

BRIGHTON PARK — 2 story brick bldg., 4 rooms each. Enclosed back porch. Garage. Low 30's. Call 254-9615 after 5:00 P. M.

4438 So. TRUMBULL
PARDUODAMAS
MORINIS BUNGALOW
su penkiais miegamaisiais, 2 vonios, išbaigtu žaidynių kambariu, nauju pečiu ir dviejų automobilių garažu. Savininkai telefonuoja FR 8-2862.

— Meilės Daina — tai graži Schubert'o operetė, kurią statys Pirmyn choras ateinantį pavasarį. Ištraukas iš Meilės Dainos galėsite išgirsti per ateinantį Pirmyn choro 65 metų Jubilėjinį banketą lapkričio 2 d. Chateau Bel Aire salėje, 10300 So. Cicero Ave., Oak Lawn, Ill. Rezervacijos daromos pas Ziną Pocieng. Tel. 582-8148. (Pr.)

— R. Vilniaus poezijos knyga "Vakarų vėjai" dar galima gauti Naujienose. 114 pusl. gražios poezijos, tik \$5.00. Knyga bus pasiūsta paštu, atsiuntus pinigų pašto perlaida arba čekiu. (Pr.)

— Kamerinis Koncertas, Chicago Lietuvių Trio: Povilas Matukas — smuikas, Petras Armonas — violončelė, Manigirdas Motekaitis — fortepijonas, įvyks Jaunimo centre spalio 27 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Bilietai — prie įėjimo. Visi kviečiami atsilankyti. (Pr.)

— Kas žlugdė ir žlugdo lietuvių tautą. Tai naujai išėjusios A. D. Kizlio Kizilaitio 127 puslapių knygos pavadinimas. Jos kaina \$2.25. Autorius, recenzuodamas V. Zemačio vandenvarčių ir pilikalius, gildena istorinius ir šiuo dienu lietuvių tautinės savižudybės aspektus. Nurodo būdus, kaip išsilaisvinti iš užgožusios svetimųjų dvasinės vergijos ir medžiaginio išnaudojimo.

NAUJIESE galima gauti tik po vieną knygos egzempliorių, atsiuntus nurodyti sumai čekį tokiu adresu: NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel: REPUBLIC 7-1941

PERKANT SAU PASTOGĘ
10 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Virš \$17,000 metams pajamų. Pirkėjui su 24 tūkst. čiais galima paskola.
4 1/2 KAMBARIŲ 15 m. modernus mūras. Platus lotas. Laisvas užimti. Marquette Park. \$22,500.
2 BUTŲ MŪRAS. Mūro garažas. 50 pėdų lotas. Puikus namas. Graži apylinkė. 67-ta ir Kedzie. \$37,500.
4 1/2 KAMBARIŲ 16 m. mūras ir garažas. Našė atiduoda už \$15,000.
2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai bešmantis, garažas, arti mūsų ofiso. \$28,500.
LIUKSUS 2 BUTŲ MŪRAS. 2 po 6, atskiri šildymai. Mūro garažas. Blokas nuo parko. Kaina apžiūrėjus ir pasitarus.
6 KAMBARIŲ MŪRAS arti 71-mos ir parko. Platus lotas. Garažas. \$17,500.
5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas bešmantis. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim rakta. Arti mūsų. \$23,000.
2 BUTŲ MEDNIS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Marquette Park. \$15,500.
ISNUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gazu šildymai. 2 blokas nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,800.

— PUKIS MŪRO NAMAS ant plataus lotu. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sušauk bešmantis, garažas. Arti parko. \$21,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRATIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšiū namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$112 metams automobilio Liability, apdraudimas.
Kreiptis:
A. L. A. URAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto dešoni ir liudijimai vertimai pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbaciauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (staigos) ir 677-8439 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujasis kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atlektam būtinai pareigas amžinam lietuviškos spaudos skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliojiniams.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras ištutusias ir remia visus lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiaūs pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiemis įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius paskirti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išėjusios, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalingo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusl. metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienerių mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusl. metų — \$12.00, vienerių mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratoriai, Jubiliejinių vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS _____

ADRESAS _____